

Eestikeelne väljaanne

Õigusaktid

63. aastakäik

27. oktoober 2020

Sisukord

II Muud kui seadusandlikud aktid

MÄÄRUSED

- ★ Komisjoni määrus (EL) 2020/1557, 21. oktoober 2020, millega Belgia lipu all sõitvatele laevadele kehtestatakse merlangipüügi keeld 8. püügipiirkonnas 1
- ★ Komisjoni määrus (EL) 2020/1558, 21. oktoober 2020, millega Belgia lipu all sõitvatele laevadele kehtestatakse railiste püügi keeld 8. ja 9. püügipiirkonna liidu vetes 4
- ★ Komisjoni rakendusmäärus (EL) 2020/1559, 26. oktoober 2020, millega muudetakse rakendusmäärust (EL) 2017/2470, millega kehtestatakse liidu uuendtoitude loetelu ⁽¹⁾ 7
- ★ Komisjoni rakendusmäärus (EL) 2020/1560, 26. oktoober 2020, millega muudetakse määruse (EÜ) nr 152/2009 VI lisa, millega sätestatakse sööda ametlikul kontrollimisel loomse päritoluga komponentide määramise analüüsimeetodid ⁽¹⁾ 17

OTSUSED

- ★ Nõukogu rakendusotsus (EL) 2020/1561, 23. oktoober 2020, millega antakse Ungarile määruse (EL) 2020/672 alusel ajutist toetust töötusrisi leevendamiseks COVID-19 puhanguka kaasnenud eriolukorras 24
- ★ Komisjoni rakendusotsus (EL) 2020/1562, 26. oktoober 2020, millega muudetakse rakendusotsust (EL) 2020/167 seoses harmoneeritud standarditega, mis käsitlevad teatavaid raadioseadmeid, mis on seotud lennuvälja maapealse liikluse juhtimise täiustatud süsteemide, seire primaarradarite, raadioringhäälingu saatjate, rahvusvaheliste mobiilsideseadmete ja paiksete raadiosüsteemidega 29

⁽¹⁾ EMPs kohaldatav tekst

Aktid, mille pealkiri on trükitud harilikus trükikirjas, käsitlevad põllumajandusküsimuste igapäevast korraldust ning nende kehtivusaeg on üldjuhul piiratud.

Kõigi ülejäänud aktide pealkirjad on trükitud poolpaksus kirjas ja nende ette on märgitud tärn.

SOOVITUSED

- ★ Komisjoni soovitus (EL) 2020/1563, 14. oktoober 2020, mis käsitleb energiaostuvõimetust 35

II

(Muud kui seadusandlikud aktid)

MÄÄRUSED

KOMISJONI MÄÄRUS (EL) 2020/1557,

21. oktoober 2020,

millega Belgia lipu all sõitvatele laevadele kehtestatakse merlangipüügi keeld 8. püügipiirkonnas

EUROOPA KOMISJON,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut,

võttes arvesse nõukogu 20. novembri 2009. aasta määrust (EÜ) nr 1224/2009, millega luuakse liidu kontrollisüsteem ühise kalanduspoliitika eeskirjade järgimise tagamiseks, ⁽¹⁾ eriti selle artikli 36 lõiget 2,

ning arvestades järgmist:

- (1) Nõukogu määrusega (EL) 2020/123 ⁽²⁾ on kehtestatud kvoodid 2020. aastaks.
- (2) Komisjonile esitatud teabe kohaselt on merlangivaru püük 8. püügipiirkonnas Belgia lipu all sõitvate või Belgias registreeritud laevade puhul ammendanud 2020. aastaks eraldatud kvoodi.
- (3) Seepärast on vaja keelata nimetatud kalavaru teatav püük,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA MÄÄRUSE:

Artikkel 1

Kvoodi ammendumine

Belgiale 2020. aastaks lisas osutatud merlangivaru püügiks 8. püügipiirkonnas eraldatud kvooti käsitatakse ammendatuna alates lisas esitatud kuupäevast.

Artikkel 2

Keelud

1. Belgia lipu all sõitvatel või Belgias registreeritud laevadel on keelatud püüda artiklis 1 nimetatud kalavaru alates lisas esitatud kuupäevast. Eelkõige on keelatud kõnealuse kalavaru püügi eesmärgil seda otsida ja püügivahendit vette lasta, paigaldada, vedada või haalata.
2. Kõnealustel laevadel on lubatud kala ja kalandustooteid ümber laadida, pardal hoida, pardal töödelda, üle anda, sumpadesse paigutada, nuumata või lossida, kui selline kalavaru on püütud enne nimetatud kuupäeva.
3. Kõnealuste laevade poolt nende liikide juhupüügina püütud saak tuleb tuua kalalaeva pardale ja seal hoida, dokumenteerida, lossida ning arvestada kvootidest maha vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EL) nr 1380/2013 ⁽³⁾ artiklile 15.

⁽¹⁾ ELT L 343, 22.12.2009, lk 1.

⁽²⁾ Nõukogu 27. jaanuari 2020. aasta määrus (EL) 2020/123, millega määratakse 2020. aastaks kindlaks teatavate kalavarude ja kalavarurühmade püügi võimalused, mida kohaldatakse liidu vetes ning liidu kalalaevade suhtes teatavates vetes väljaspool liitu (ELT L 25, 30.1.2020, lk 1).

⁽³⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 11. detsembri 2013. aasta määrus (EL) nr 1380/2013 ühise kalanduspoliitika kohta, millega muudetakse nõukogu määruseid (EÜ) nr 1954/2003 ja (EÜ) nr 1224/2009 ning millega tunnistatakse kehtetuks nõukogu määrused (EÜ) nr 2371/2002 ja (EÜ) nr 639/2004 ning nõukogu otsus 2004/585/EÜ (ELT L 354, 28.12.2013, lk 22).

*Artikkel 3***Jõustumine**

Käesolev määrus jõustub järgmisel päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas*.

Käesolev määrus on tervikuna siduv ja vahetult kohaldatav kõikides liikmesriikides.

Brüssel, 21. oktoober 2020

*Komisjoni nimel
presidendi eest
komisjoni liige*
Virginijus SINKEVIČIUS

LISA

Nr	27/TQ123
Liikmesriik	Belgia
Kalavaru	WHG/08.
Liik	Merlang (<i>Merlangius merlangus</i>)
Piirkond	8
Kuupäev	1.10.2020

KOMISJONI MÄÄRUS (EL) 2020/1558,**21. oktoober 2020,****millega Belgia lipu all sõitvatele laevadele kehtestatakse railiste püügi keeld 8. ja 9. püügipiirkonna liidu vetes**

EUROOPA KOMISJON,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut,

võttes arvesse nõukogu 20. novembri 2009. aasta määrust (EÜ) nr 1224/2009, millega luuakse liidu kontrollisüsteem ühise kalanduspoliitika eeskirjade järgimise tagamiseks, ⁽¹⁾ eriti selle artikli 36 lõiget 2,

ning arvestades järgmist:

- (1) Nõukogu määrusega (EL) 2020/123 ⁽²⁾ on kehtestatud kvoodid 2020. aastaks.
- (2) Komisjonile esitatud teabe kohaselt on railiste varu püük 8. ja 9. püügipiirkonna liidu vetes Belgia lipu all sõitvate või Belgias registreeritud laevade puhul ammendanud 2020. aastaks eraldatud kvoodi.
- (3) Seepärast on vaja keelata nimetatud kalavaru teatav püük,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA MÄÄRUSE:

*Artikkel 1***Kvoodi ammendumine**

Belgiale 2020. aastaks lisas osutatud railiste varu püügiks 8. ja 9. püügipiirkonna liidu vetes eraldatud kvooti käsitatakse ammendatuna alates lisas esitatud kuupäevast.

*Artikkel 2***Keelud**

1. Belgia lipu all sõitvatel või Belgias registreeritud laeval on keelatud püüda artiklis 1 nimetatud kalavaru alates lisas esitatud kuupäevast. Eelkõige on keelatud kõnealuse kalavaru püügi eesmärgil seda otsida ja püügivahendit vette lasta, paigaldada, vedada või haalata.
2. Kõnealustel laeval on lubatud kala ja kalandustooteid ümber laadida, pardal hoida, pardal töödelda, üle anda, sumpadesse paigutada, nuumata või lossida, kui selline kalavaru on püütud enne nimetatud kuupäeva.

⁽¹⁾ ELT L 343, 22.12.2009, lk 1.

⁽²⁾ Nõukogu 27. jaanuari 2020. aasta määrus (EL) 2020/123, millega määratakse 2020. aastaks kindlaks teatavate kalavarude ja kalavarurühmade püügi võimalused, mida kohaldatakse liidu vetes ning liidu kalalaevade suhtes teatavates vetes väljaspool liitu (ELT L 25, 30.1.2020, lk 1).

3. Kõnealuste laevade poolt nende liikide juhupüügina püütud saak tuleb tuua kalalaeva pardale ja seal hoida, dokumenteerida, lossida ning arvestada kvootidest maha vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EL) nr 1380/2013 ⁽³⁾ artiklile 15.

Artikkel 3

Jõustumine

Käesolev määrus jõustub järgmisel päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas*.

Käesolev määrus on tervikuna siduv ja vahetult kohaldatav kõikides liikmesriikides.

Brüssel, 21. oktoober 2020

Komisjoni nimel
presidendi eest
komisjoni liige
Virginijus SINKEVIČIUS

⁽³⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 11. detsembri 2013. aasta määrus (EL) nr 1380/2013 ühise kalanduspoliitika kohta, millega muudetakse nõukogu määruseid (EÜ) nr 1954/2003 ja (EÜ) nr 1224/2009 ning millega tunnistatakse kehtetuks nõukogu määrused (EÜ) nr 2371/2002 ja (EÜ) nr 639/2004 ning nõukogu otsus 2004/585/EÜ (ELT L 354, 28.12.2013, lk 22).

LISA

Nr	26/TQ123
Liikmesriik	Belgia
Kalavaru	SRX/89-C. (sealhulgas RJC/89-C., RJH/89-C., RJN/89-C., RJU/8-C. ja RJU/9-C.)
Liik	Railised (<i>Rajiformes</i>)
Piirkond	8. ja 9. püügipiirkonna liidu veed
Kuupäev	1.10.2020

KOMISJONI RAKENDUSMÄÄRUS (EL) 2020/1559,**26. oktoober 2020,****millega muudetakse rakendusmäärust (EL) 2017/2470, millega kehtestatakse liidu uuendtoitude loetelu****(EMPs kohaldatav tekst)**

EUROOPA KOMISJON,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut,

võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 25. novembri 2015. aasta määrust (EL) 2015/2283, mis käsitleb uuendtoitu, millega muudetakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrust (EL) nr 1169/2011 ning tunnistatakse kehtetuks Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EÜ) nr 258/97 ja komisjoni määrus (EÜ) nr 1852/2001, (⁽¹⁾) eriti selle artiklit 12,

ning arvestades järgmist:

- (1) Määruse (EL) 2015/2283 artikli 8 kohaselt pidi komisjon koostama 1. jaanuariks 2018 liidu loetelu uuendtoitudest, mis on lubatud või millest on teatatud vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusele (EÜ) nr 258/97 (⁽²⁾).
- (2) Määruse (EÜ) nr 258/97 alusel lubatud või teatatud uuendtoitude liidu loetelu on kehtestatud komisjoni rakendusmäärusega (EL) 2017/2470 (⁽³⁾).
- (3) Komisjoni rakendusmäärusega (EL) 2018/1023 (⁽⁴⁾) parandati rakendusmääruse (EL) 2017/2470 lisas esitatud esialgset liidu uuendtoitude loetelu, asendades kõnealuse lisa. Vahepeal võeti vastu kaheksa komisjoni rakendusmäärust (EL) 2018/460, (⁽⁵⁾) (EL) 2018/461, (⁽⁶⁾) (EL) 2018/462, (⁽⁷⁾) (EL) 2018/469, (⁽⁸⁾) (EL) 2018/991, (⁽⁹⁾) (EL)

(⁽¹⁾) ELT L 327, 11.12.2015, lk 1.

(⁽²⁾) Euroopa Parlamendi ja nõukogu 27. jaanuari 1997. aasta määrus (EÜ) nr 258/97 uuendtoitude ja toidu uuendkoostisosade kohta (EÜT L 43, 14.2.1997, lk 1).

(⁽³⁾) Komisjoni 20. detsembri 2017. aasta rakendusmäärus (EL) 2017/2470, millega vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusele (EL) 2015/2283 uuendtoitude kohta kehtestatakse liidu uuendtoitude loetelu (ELT L 351, 30.12.2017, lk 72).

(⁽⁴⁾) Komisjoni 23. juuli 2018. aasta rakendusmäärus (EL) 2018/1023, millega parandatakse rakendusmäärust (EL) 2017/2470, millega kehtestatakse liidu uuendtoitude loetelu (ELT L 187, 24.7.2018, lk 1).

(⁽⁵⁾) Komisjoni 20. märtsi 2018. aasta rakendusmäärus (EL) 2018/460, millega lubatakse vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusele (EL) 2015/2283 lasta uuendtoiduna turule *Ecklonia cava*-st saadud florotanniin ning millega muudetakse komisjoni rakendusmäärust (EL) 2017/2470 (ELT L 78, 21.3.2018, lk 2).

(⁽⁶⁾) Komisjoni 20. märtsi 2018. aasta rakendusmäärus (EL) 2018/461, millega antakse luba taksifoliinirikka ekstrakti kasutusalalaendamiseks uuendtoiduna Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2015/2283 alusel ja muudetakse komisjoni rakendusmäärust (EL) 2017/2470 (ELT L 78, 21.3.2018, lk 7).

(⁽⁷⁾) Komisjoni 20. märtsi 2018. aasta rakendusmäärus (EL) 2018/462, millega lubatakse vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusele (EL) 2015/2283 laiendada L-ergotioneiini uuendtoiduna kasutamist ning muudetakse komisjoni rakendusmäärust (EL) 2017/2470 (ELT L 78, 21.3.2018, lk 11).

(⁽⁸⁾) Komisjoni 21. märtsi 2018. aasta rakendusmäärus (EL) 2018/469, millega lubatakse vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusele (EL) 2015/2283 lasta uuendtoiduna turule kolme taime (*Cynanchum wilfordii* Hemsley, *Phlomis umbrosa* Turcz. ja *Angelica gigas* Nakai) juurtest saadud ekstrakt ning muudetakse komisjoni rakendusmäärust (EL) 2017/2470 (ELT L 79, 22.3.2018, lk 11).

(⁽⁹⁾) Komisjoni 12. juuli 2018. aasta rakendusmäärus (EL) 2018/991, millega lubatakse vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusele (EL) 2015/2283 lasta uuendtoiduna turule kanamunavalge lüsoosiümi hüdroliisaat ning millega muudetakse komisjoni rakendusmäärust (EL) 2017/2470 (ELT L 177, 13.7.2018, lk 9).

2018/1011, ⁽¹⁰⁾ (EL) 2018/1018, ⁽¹¹⁾ (EL) 2018/1032, ⁽¹²⁾ millega vastavalt lubati lasta turule uuendtoitu või laiendati uuendtoitude kasutusala. Kõnealuste rakendusmäärustega ajakohastati ka liidu loetelu. Need uuendtoitud ja nende laiendatud kasutusala ei ole siiski enam loetelus, mis on asendatud rakendusmäärusega (EL) 2018/1023.

- (4) Selguse ja õiguskindluse huvides tuleks seepärast muuta rakendusmääruse (EL) 2017/2470 lisa esitatud liidu uuendtoitude loetelu, et lisada kõnealused uuendtoitud ja uuendtoitude laiendatud kasutusala uuesti liidu loetellu. Kuna kõnealused uuendtoitud ja nende laiendatud kasutusala lisati liidu loetellu kuni rakendusmääruse (EL) 2018/1023 jõustumiseni 13. augustil 2018, tuleks käesolevat määrust kohaldada alates nimetatud kuupäevast.
- (5) Käesoleva määrusega ette nähtud meetmed on kooskõlas alalise taime-, looma-, toidu- ja söödakomitee arvamusega,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA MÄÄRUSE:

Artikkel 1

Rakendusmääruse (EL) 2017/2470 lisa muudetakse vastavalt käesoleva määruse lisale.

Artikkel 2

Käesolev määrus jõustub *Euroopa Liidu Teatajas* avaldamise päeval.

Seda kohaldatakse alates 13. augustist 2018.

Käesolev määrus on tervikuna siduv ja vahetult kohaldatav kõikides liikmesriikides.

Brüssel, 26. oktoober 2020

Komisjoni nimel

eesistuja

Ursula VON DER LEYEN

⁽¹⁰⁾ Komisjoni 17. juuli 2018. aasta rakendusmäärus (EL) 2018/1011, millega antakse luba UV-töödeldud seente kasutuskoguste suurendamiseks uuendtoiduna Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2015/2283 alusel ja muudetakse komisjoni rakendusmäärust (EL) 2017/2470 (ELT L 181, 18.7.2018, lk 4).

⁽¹¹⁾ Komisjoni 18. juuli 2018. aasta rakendusmäärus (EL) 2018/1018, millega antakse luba UV-töödeldud pagaripärmi (*Saccharomyces cerevisiae*) kasutusala laiendamiseks uuendtoiduna Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2015/2283 alusel ja muudetakse komisjoni rakendusmäärust (EL) 2017/2470 (ELT L 183, 19.7.2018, lk 9).

⁽¹²⁾ Komisjoni 20. juuli 2018. aasta rakendusmäärus (EL) 2018/1032, millega lubatakse vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusele (EL) 2015/2283 laiendada mikrovetikatest *Schizochytrium* sp. saadud õli uuendtoiduna kasutamist ning muudetakse komisjoni rakendusmäärust (EL) 2017/2470 (ELT L 185, 23.7.2018, lk 9).

Lisa muudetakse järgmiselt.

1) Tabelit 1 (Lubatud uuendtoidud) muudetakse järgmiselt.

a) *Echium plantagineum*'i õli käsitleva kande ja munakestahüdroolüsaati käsitleva kande vahele lisatakse järgmine kanne.

Lubatud uuendtoit	Uuendtoidu kasutamise tingimused		Täiendavad märgistuse erinõuded	Muud nõuded
„Ecklonia cava”st saadud florotanniinid	<i>Määratud toidugrupp</i>	<i>Piirnorm</i>	Uuendtoidu nimetus seda sisaldava toiduaine märgistusel on „Ecklonia cava”st saadud florotanniinid“.	
	Toidulisandid, nagu määratletud direktiivis 2002/46/EÜ, mis on ette nähtud üldelanikkonnale, välja arvatud alla 12-aastased lapsed	163 mg päevas 12–14-aastastele noorukitele; 230 mg päevas üle 14-aastastele noorukitele; 263 mg päevas täiskasvanutele	<i>Ecklonia cava</i> ’st saadud florotanniine sisaldavate toidulisandite märgistusel esitatakse järgmine märgistamine: a) Seda toidulisandit ei tohiks tarbida alla 12/14/18-aastased ^(*) lapsed/noorukid. b) Seda toidulisandit ei tohiks tarbida kilpnäärme haigust põdevad isikud ega isikud, kellel on tuvastatud kilpnäärme haiguse tekkimise oht või kes on enda puhul sellest ohust teadlikud. c) Seda toidulisandit ei tohiks tarbida, kui tarbitakse ka teisi joodi sisaldavaid toidulisandeid. (*) Olenevalt vanuserühmast, kellele toidulisand on ette nähtud.“	

b) Taksifoliinirikast ekstrakti käsitlev kanne asendatakse järgmisega.

„Taksifoliinirikas ekstrakt	<i>Määratud toidugrupp</i>	<i>Piirnorm</i>	Uuendtoidu nimetus seda sisaldava toiduaine märgistusel on „taksifoliinirikas ekstrakt“.	
	Maitsestatamata jogurt/Puuviljalisandiga jogurt ^(*)	0,020 g/kg		
	Keefir ^(*)	0,008 g/kg		
	Petipiim ^(*)	0,005 g/kg		
	Piimapulber ^(*)	0,052 g/kg		
	Koor ^(*)	0,070 g/kg		
	Hapukoor ^(*)	0,050 g/kg		
	Juust ^(*)	0,090 g/kg		
	Või ^(*)	0,164 g/kg		
	Šokolaadist kondiitritooted	0,070 g/kg		

	Mittealkohoolsed joogid	0,020 g/l		
	Toidulisandid, nagu on määratletud direktiivis 2002/46/EÜ ja mis on ette nähtud üldelanikkonnale, v.a imikud, väikelapsed, lapsed ja alla 14aastased noorukid	100 mg päevas		
	(*) Piimatoodetes ei või taksifoliinirikas ekstrakt asendada ei osaliselt ega täielikult piima mis tahes koostisosa.			

c) L-ergotioneiini käsitlev kanne asendatakse järgmisega.

„L-ergotioneiin	Määratud toidugrupp	Piirnorm	Uuendtoidu nimetus seda sisaldava toiduaine märgistusel on „L-ergotioneiin“.
	Alkoholivabad joogid	0,025 g/kg	
	Piimapõhised joogid	0,025 g/kg	
	Värsked piimatooted(*)	0,040 g/kg	
	Teraviljabatoonid	0,2 g/kg	
	Šokolaadist kondiitritooted	0,25 g/kg	
	Toidulisandid, nagu määratletud direktiivis 2002/46/EÜ	30 mg päevas üldelanikkonna puhul (välja arvatud rasedad või imetavad naised) 20 mg päevas üle kolmeaastaste laste puhul	
	(*) L-ergotioneiini ei tohi piimatoodetes kasutada selleks, et asendada täielikult või osaliselt piima mõnda koostisainet.		

d) L-ergotioneiini käsitleva kande ja raud(III)naatrium-EDTAt käsitleva kande vahele lisatakse järgmine kanne.

„Kolme taime (Cynanchum wilfordii Hemsley, Phlomis umbrosa Turcz. ja Angelica gigas Nakai) juurtest saadud ekstrakt	<i>Määratud toidugrupp</i>	<i>Piirnorm</i>	Uuendtoidu nimetus, mis kantakse seda sisaldava toiduaine märgistusele, on „kolme taime (Cynanchum wilfordii Hemsley, Phlomis umbrosa Turcz. ja Angelica gigas Nakai) juurtest saadud ekstrakt“. Kolme taime juurte segust saadud ekstrakti sisaldavate toidulisandite märgistusel peab koostisainete loetelu vahetus läheduses olema märg, et seda ei tohiks tarbida isikud, kellel on teadaolevalt selleriallergia.“	
	Direktiivi 2002/46/EÜ määratluse kohased täiskasvanutele ette nähtud toidulisandid	175 mg päevas		

e) Tomati lükopeen-õlivaiku käsitleva kande ja magneesiumtsitraat/-malaati käsitleva kande vahele lisatakse järgmine kanne.

„Kanamunavalge lüsoosüümi hüdroolüsaat	Määratud toidugrupp	Piirnorm	Uuendtoidu nimetus seda sisaldava toiduaine märgistusel on „Kanamunavalge lüsoosüümi hüdroolüsaat“.	
	Toidulisandid, nagu määratletud direktiivis 2002/46/EÜ, ette nähtud täiskasvanud elanikkonnale	1 000 mg päevas		

f) UV-töödeldud seeni (*Agaricus bisporus*) käsitlev kanne asendatakse järgmisega.

„UV-töödeldud seened (<i>Agaricus bisporus</i>)	Määratud toidugrupp	D ₂ -vitamiini piirnorm	1. Uuendtoidu nimetus seda sisaldava toiduaine märgistusel on „UV-töödeldud seened (<i>Agaricus bisporus</i>)“. 2. Uuendtoidu nimetusega koos peab selle enda või seda sisaldava toiduaine märgistusel olema esitatud märg: „D-vitamiini sisalduse suurendamiseks kasutati kontrollitud valgustöötlust“ või „D ₂ -vitamiini sisalduse suurendamiseks kasutati UV-töötlust“.	
	Seened (<i>Agaricus bisporus</i>)	20 µg D ₂ -vitamiini 100 g toor-kaalu kohta		

g) UV-töödeldud pagaripärmi (*Saccharomyces cerevisiae*) käsitlev kanne asendatakse järgmisega.

„UV-töödeldud pagaripärm (<i>Saccharomyces cerevisiae</i>)	Määratud toidugrupp	D ₂ -vitamiini piirnorm	Uuendtoidu nimetus seda sisaldava toiduaine märgistusel on „D-vitamiini sisaldav pärm“ või „D ₂ -vitamiini sisaldav pärm“.	
	Pärmiga kergitatud leiva- ja saia-tooted	5 µg D ₂ -vitamiini 100 g kohta		
	Pärmiga kergitatud valikpagari-tooted	5 µg D ₂ -vitamiini 100 g kohta		
	Toidulisandid, nagu määratletud direktiivis 2002/46/EÜ,			
	Müügipakendis värske või kuiv-pärm kodus küpsetamiseks	45 µg/100 g (värske pärm) 200 µg/100 g (kuivpärm)	1. Uuendtoidu nimetus seda sisaldava toiduaine märgistusel on „D-vitamiini sisaldav pärm“ või „D ₂ -vitamiini sisaldav pärm“. 2. Uuendtoidu märgisel peab olema märg, et toiduaine on ette nähtud üksnes küpsetamiseks ning seda ei tohiks süüa toorelt. 3. Uuendtoidu märgisel peavad olema lõpptarbija jaoks kasutusjuhised, et kodus küpsetatud lõpptootes ei ületaks D ₂ -vitamiini maksimumsisaldus 5 µg/100 g.	

h) Mikrovetikast *Schizochytrium* sp. (T18) saadud õli käsitlev kanne asendatakse järgmisega:

„Mikrovetikast <i>Schizochytrium</i> sp. (T18) saadud õli	Määratud toidugrupp	Piirnorm	Uuendtoidu nimetus seda sisaldava toiduaine märgistusel on „Mikrovetikast <i>Schizochytrium</i> sp. saadud õli“.
	Piimatooted, v.a piimapõhised joogid	200 mg/100 g või juustutoodete puhul 600 mg/100 g	
	Piimatoodete analoogid, v.a joogid	200 mg/100 g või juustutoodete analoogide puhul 600 mg/100 g	
	Võiderasvad ja kastmed	600 mg/100 g	
	Hommikusöögihelbed	500 mg/100 g	
	Toidulisandid, nagu määratletud direktiivis 2002/46/EÜ	250 mg DHA-d päevas üldelanikkonna puhul	
		450 mg DHA-d päevas rasedate või imetavate naiste puhul	
	Kehakaalu alandamiseks ette nähtud päevase toidu asendajad, nagu on määratletud määruses (EL) nr 609/2013, ja kehakaalu alandamiseks ette nähtud ühe toidukorra toidu asendajad	250 mg/toidukord	
	Piimapõhised joogid ja sarnased väikelastele ette nähtud tooted	200 mg/100 g	
	Eelkõige sportlastele intensiivsest lihaste tööst tingitud energiakao korvamiseks ette nähtud toiduained		
	Toiduained, mille märgistusel on esitatud väljendid gluteeni puudumise või vähendatud sisalduse kohta vastavalt komisjoni rakendusmääruse (EL) nr 828/2014 nõuetele		
	Meditšiinilisel näidustusel kasutamiseks ette nähtud toit, nagu on määratletud määruses (EL) nr 609/2013	Vastavalt nende inimeste toitumustele erivajadustele, kellele tooted on ette nähtud	
	Pagaritooted (leiva- ja saiatooted ning magusad küpsised)	200 mg/100 g	
	Teraviljabatoonid	500 mg/100 g	
Toidurasvad	360 mg/100 g		

Mittealkohoolsed joogid (sh piimatoodete analoogid ja piimapõhised joogid)	80 mg/100 ml		
Imiku piimasegu ja jätkupiimasegu, nagu on määratletud määruses (EL) nr 609/2013	Vastavalt määrusele (EL) nr 609/2013		
Imikutele ja väikelastele ette nähtud teraviljapõhine töödeldud toit ja imikutoit, nagu on määratletud määruses (EL) nr 609/2013	200 mg/100 g		
Puu- ja köögiviljapüree	100 mg/100 g		

2) Tabelit 2 (Spetsifikatsioonid) muudetakse järgmiselt.

a) *Echium plantagineum*'i õli käsitleva kande ja munakestahüdroolüsaati käsitleva kande vahele lisatakse järgmine kanne.

Lubatud uuendtoit	Spetsifikatsioon
„Ecklonia cava”st saadud florotanniinid	Kirjeldus/määratlus: <i>Ecklonia cava</i>’st saadud florotanniinid saadakse söödavatest merevetikatest <i>Ecklonia cava</i> alkoholiga ekstraheerimise teel. Ekstrakt on tumepruun pulber, mis sisaldab rohkesti polüfenoolseid ühendeid florotanniine, mis on teatavate pruunvetikaliikide teisesed metaboliidid. Omadused/koostis Florotanniinisaldus: 90 ± 5 % Antioksidantne aktiivsus: > 85 % Niiskusesisaldus: < 5 % Tuhk: < 5 % Mikrobioloogilised kriteeriumid Elujõuliste mikroorganismide üldsisaldus: < 3 000 CFU/g Hallitus- või pärmseened: < 300 CFU/g Koliformsed bakterid: analüüsi tulemus on negatiivne <i>Salmonella</i> spp: analüüsi tulemus on negatiivne <i>Staphylococcus aureus</i>: analüüsi tulemus on negatiivne Raskmetallid ja halogeenid Plii: < 3,0 mg/kg Elavhõbe: < 0,1 mg/kg Kaadmium: < 3,0 mg/kg Arseen: < 25,0 mg/kg Anorgaaniline arseen: < 0,5 mg/kg Jood: 150,0 – 650,0 mg/kg CFU: kolooniat moodustav ühik“

- b) Taksifoliinirikast ekstrakti määratlust käsitlev kanne asendatakse järgmisega.

„Taksifoliinirikas ekstrakt	Määratlus: Keemiline nimetus: [(2R,3R)-2-(3,4 dihidroksüfenüül)-3,5,7-trihüdroksü-2,3-dihüdrokromeen-4-oon, teise nimetusega (+) trans(2R,3R)-dihüdrokvertsetiin] ja milles cis-vormi ei ole üle 2 %“
------------------------------------	---

- c) L-ergotioneiini käsitleva kande ja raud(III)naatrium-EDTAt käsitleva kande vahele lisatakse järgmine kanne.

„Kolme taime (<i>Cynanchum wilfordii</i> Hemsley, <i>Phlomis umbrosa</i> Turcz. ja <i>Angelica gigas</i> Nakai) juurtest saadud ekstrakt	Kirjeldus/määratlus: Kolme taime juurte segust saadud ekstrakt on kollakaspruun pulber, mis saadakse kuuma veega ekstraheerimise, aurustamisega kontsentreerimise ja pihustuskuivatamise teel. Kolme taime juurte segust saadud ekstrakti koostis: <i>Cynanchum wilfordii</i> juur: 32,5 % (massiprotsent) <i>Phlomis umbrosa</i> juur: 32,5 % (massiprotsent) <i>Angelica gigas</i>’i juur: 35,0 % (massiprotsent) Tehniline kirjeldus: Massikadu kuivatamisel: mitte üle 100 mg/g Analüütiliselt määratud sisaldus: Kaneelhape: 0,012 – 0,039 mg/g Šanžisiidmetüülestes: 0,20 – 1,55 mg/g Nodakeniin: 3,35 – 10,61 mg/g Metoksaleen: < 3 mg/g Fenoolid: 13,0 – 40,0 mg/g Kumariin: 13,0 – 40,0 mg/g Iridoidid: 13,0 – 39,0 mg/g Saponiinid: 5,0 – 15,5 mg/g Toitained: Süsivesikud: 600 – 880 mg/g Valgud: 70 – 170 mg/g Rasvad: < 4 mg/g Mikrobioloogilised näitajad: Eluvõimeliste mikroorganismide üldarv: < 5000 CFU/g Hallitus- ja pärmseente üldarv: < 100 CFU/g Koliformsed bakterid: < 10 CFU/g <i>Salmonella</i>: 25 grammis ei leidu <i>Escherichia coli</i>: 25 grammis ei leidu <i>Staphylococcus aureus</i>: 25 grammis ei leidu Raskmetallid: Plii: < 0,65 mg/kg Arseen: < 3,0 mg/kg Elavhõbe: < 0,1 mg/kg Kaadmium: < 1,0 mg/kg CFU: kolooniat moodustav ühik“
---	--

d) Tomati lükopeen-õlivaiku käsitleva kande ja magneesiumsitraat/-malaati käsitleva kande vahele lisatakse järgmine kanne.

„Kanamunavalge lüsosüümi hüdroolüsaat	Kirjeldus/määratlus: Kanamunavalge lüsosüümi hüdroolüsaat saadakse kanamunavalge lüsosüümist ensümaatilise protsessiga, milles kasutatakse <i>Bacillus licheniformis</i>'est pärit subtilisiini. Toode on valge kuni helekollane pulber. Spetsifikatsioon: Valk (TN* x 5,30): 80–90 % Trüptofaan: 5–7 % Suhe trüptofaan/LNAA(**): 0,18–0,25 Hüdrolüüsiaste: 19–25 % Niiskusesisaldus: < 5 % Tuhk: < 10 % Naatrium: < 6 % Raskmetallid: Arseen: < 1 ppm Plii: < 1 ppm Kaadmium: < 0,5 ppm Elavhõbe: < 0,1 ppm Mikrobioloogilised kriteeriumid: Aeroobsete bakterite üldarv: < 10³ CFU/g Pärm- ja hallitusseente üldarv: < 10² CFU/g Enterobakterid: < 10 CFU/g <i>Salmonella</i> spp: 25 g ei leidu <i>Escherichia coli</i>: 10 g ei leidu <i>Staphylococcus aureus</i>: 10 g ei leidu <i>Pseudomonas aeruginosa</i>: 10 g ei leidu * TN: üldlämmastik ** LNAA: suure molekuliga neutraalsed aminohapped“
---	--

e) UV-töödeldud seeni (*Agaricus bisporus*) käsitlev kanne asendatakse järgmisega.

„UV-töödeldud seened (<i>Agaricus bisporus</i>)	Kirjeldus/määratlus: Korjatud kaubanduslikult kasvatatud seened <i>Agaricus bisporus</i> töödeldakse UV-valgusega. UV-kiirgusega töötlemine: kiiritamisprotsess, milles kasutatakse ultraviolettkiirgust lainepikkusega 200–800 nm. D₂-vitamiin: Keemiline nimetus: (3β,5Z,7E,22E)-9,10-sekoergosta-5,7,10(19),22-tetraeen-3-ool Sünonüüm: ergokaltsiferool CASi nr: 50–14-6 Molekulmass: 396,65 g/mol Sisaldus: D₂-vitamiini sisaldus lõpptootes: 5–20 µg/100 g (toormass) kõlblikkusaja möödumisel“
---	--

f) UV-töödeldud pagaripärmi (*Saccharomyces cerevisiae*) käsitlev kanne asendatakse järgmisega.

„UV-töödeldud pagaripärm (<i>Saccharomyces cerevisiae</i>)	Kirjeldus/määratlus: Pagaripärmi (<i>Saccharomyces cerevisiae</i>) töödeldakse ultravioletvalgusega, et käivitada ergosterooli muundumine D₂-vitamiiniks (ergokaltsiferool). D₂-vitamiini sisaldus pärmikontsentratsioonis jääb vahemikku 800 000–3 500 000 IU D-vitamiini 100 g kohta (200–875 µg/g). Pärm võib olla inaktiveeritud. Pärmikontsentratsioon segatakse tavalise pagaripärmiga, et mitte ületada piirnormi müügipakendis värskes või kuivpärmis, mis on ette nähtud kodus küpsetamiseks. Helepruuni värvusega vabalt voolavad graanulid D₂-vitamiin: Keemiline nimetus: (5Z,7E,22E)-3S,-9,10-sekoergosta-5,7,10(19),22-tetraeen-3-ool Sünonüüm: ergokaltsiferool CASi nr: 50–14-6 Molekulmass: 396,65 g/mol Pärmikontsentratsiooni mikrobioloogilised kriteeriumid: Koliformsed bakterid: ≤ 10³/g <i>Escherichia coli</i>: ≤ 10/g <i>Salmonella</i>: 25 g ei leidu“
---	---

KOMISJONI RAKENDUSMÄÄRUS (EL) 2020/1560,**26. oktoober 2020,****millega muudetakse määruse (EÜ) nr 152/2009 VI lisa, millega sätestatakse sööda ametlikul kontrollimisel loomse päritoluga komponentide määramise analüüsimeetodid****(EMPs kohaldatav tekst)**

EUROOPA KOMISJON,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut,

võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 15. märtsi 2017. aasta määrust (EL) 2017/625, mis käsitleb ametlikku kontrolli ja muid ametlikke toiminguid, mida tehakse eesmärgiga tagada toidu- ja söödaalaste õigusnormide ning loomatervise ja loomade heaolu, taimetervise- ja taimekaitsevahendite alaste õigusnormide kohaldamine, millega muudetakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruseid (EÜ) nr 999/2001, (EÜ) nr 396/2005, (EÜ) nr 1069/2009, (EÜ) nr 1107/2009, (EL) nr 1151/2012, (EL) nr 652/2014, (EL) 2016/429 ja (EL) 2016/2031, nõukogu määruseid (EÜ) nr 1/2005 ja (EÜ) nr 1099/2009 ning nõukogu direktiive 98/58/EÜ, 1999/74/EÜ, 2007/43/EÜ, 2008/119/EÜ ja 2008/120/EÜ ning millega tunnistatakse kehtetuks Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrused (EÜ) nr 854/2004 ja (EÜ) nr 882/2004, nõukogu direktiivid 89/608/EMÜ, 89/662/EMÜ, 90/425/EMÜ, 91/496/EMÜ, 96/23/EÜ, 96/93/EÜ ja 97/78/EÜ ja nõukogu otsus 92/438/EMÜ, ⁽¹⁾ eriti selle artikli 34 lõiget 6,

ning arvestades järgmist:

- (1) Komisjoni määrusega (EÜ) nr 152/2009 ⁽²⁾ on sätestatud analüüsimeetodid, mida kasutatakse ametlike kontrollide toetamiseks, et tagada toiduloomade söödas töödeldud loomsete valkude kasutamise keelu järgimine. See hõlmab analüüsimeetodeid loomse päritoluga komponentide määramiseks sööda ametlikul kontrollimisel, mida on kirjeldatud kõnealuse määruse VI lisas ja mis on läbi viidud valgusmikroskoopia või polümeraasi ahelreaktsiooni (PCR) abil.
- (2) Söödas sisalduvate loomsete valkude Euroopa Liidu referentlabor ja liikmesriikide referentlaborid on kogenud raskusi määruse (EÜ) nr 152/2009 VI lisas kirjeldatud valgusmikroskoopia meetodi rakendamisel saadud tulemuste tõlgendamisel.
- (3) Õigusselguse ja -kindluse tagamiseks ning erinevate tõlgenduste vältimiseks on asjakohane muuta VI lisa teatavaid sätteid.
- (4) Elukõige tuleks muuta vaatluseeskirju loomse päritoluga osakeste tuvastamiseks segasöödas ja söödamaterjalis, et selgitada olukordi, kus analüüsi lõpuleviimiseks on vajalik ainult üks määramine. Samuti tuleks tulemuste esitamist üksikasjalikumalt kirjeldada. Lõpuks tuleks kohandada seadmete omadusi ja proovide ettevalmistamist, tuginedes meetodi rakendamise viimase kuue aasta jooksul saadud kogemustele.
- (5) Seetõttu tuleks määruse (EÜ) nr 152/2009 VI lisa vastavalt muuta.
- (6) Käesoleva määrusega ette nähtud meetmed on kooskõlas alalise taime-, looma-, toidu- ja söödakomitee arvamusega,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA MÄÄRUSE:

Artikkel 1

Määruse (EÜ) nr 152/2009 VI lisa muudetakse vastavalt käesoleva määruse lisale.

⁽¹⁾ ELT L 95, 7.4.2017, lk 1.⁽²⁾ Komisjoni 27. jaanuari 2009. aasta määrus (EÜ) nr 152/2009, milles sätestatakse proovivõtu- ja analüüsimeetodid sööda ametlikuks kontrolliks (ELT L 54, 26.2.2009, lk 1).

Artikkel 2

Käesolev määrus jõustub kahekümnendal päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas*.

Käesolev määrus on tervikuna siduv ja vahetult kohaldatav kõikides liikmesriikides.

Brüssel, 26. oktoober 2020

Komisjoni nimel

eesistuja

Ursula VON DER LEYEN

LISA

Määruse (EÜ) nr 152/2009 VI lisa muudetakse järgmiselt.

- 1) Punkt 2.1.1 asendatakse järgmisega:

„Põhimõte

Loomse päritoluga osakesed, mis võivad esineda analüüsimiseks saadetud söödamaterjalides ja segasöödas, tehakse kindlaks tüüpiliste mikroskoobiga nähtavate tunnuste alusel (nt lihaskiud ja muud lihaosakesed, kõhr, luu- või sarveosakesed, karvad, harjased, veri, piima gloobulid, laktoosikristallid, suled, munakoored, kalaluud, soomused).“

- 2) Punkt 2.1.2.1.3.2 asendatakse järgmisega:

„Glütserool (lahjendamata, viskoossus: 1 490 cP) või kinniti, millel on võrdväärsed omadused mittepüsiva vaatluspreparaadi valmistamiseks.“

- 3) Punkt 2.1.2.2.2 asendatakse järgmisega:

„Jahvatusseade: löiketeradega või rootorveski. Kui kasutatakse rootorveskit, ei tohi kasutada sõelasid, mille võrguava on $\leq 0,5$ mm.“

- 4) Punkt 2.1.2.2.3 asendatakse järgmisega:

„0,25 mm ja 1 mm ruudukujuliste võrguavadega sõelad. Materjalikao vältimiseks ei tohiks sõelade diameeter ületada 10 cm, välja arvatud proovi eelsõelumisel. Sõelade kalibreerimine ei ole nõutav.“

- 5) Punktile 2.1.2.2 lisatakse järgmised alapunktid:

„2.1.2.2.9. Laboriahi

2.1.2.2.10. Tsentrifuug

2.1.2.2.11. Filterpaber: kvalitatiivseks analüüsiks sobiv tselluloosfilter (poori suurus 4–11 μm).“

- 6) Punkt 2.1.3.1 asendatakse järgmisega:

„Proovi võtmine

Määramiseks kasutatakse käesoleva määruse I lisa sätete kohaselt võetud representatiivset proovi.“

- 7) Punkt 2.1.3.3.1 asendatakse järgmisega:

„Proovide kuivatamine: proovid niiskusesisaldusega > 14 % kuivatatakse enne käitlemist vastavalt käesoleva määruse III lisale.“

- 8) Punkt 2.1.3.3.2 asendatakse järgmisega:

„Proovide eelsõelumine: selleks et koguda teavet sööda võimaliku keskkonnatekkelise saastumise kohta, on soovitatav granuleeritud söötasid ja seemneid läbi 1 mm ava eelsõeluda ja seejärel kaks saadud fraktsiooni, mida tuleb käsitada eraldiseisvate proovidenäidatena, ette valmistada, analüüsida ja nende kohta aruanne koostada.“

- 9) Punkti 2.1.3.3.4 viimane lõik asendatakse järgmisega:

„Sade kogutakse lehtrisse asetatud filterpaberile, et võimaldada ülejäänud tetrakloroetüleeni eraldamist, vältides samal ajal sademes rasva kogunemist. Sade kuivatatakse. Seejärel on soovitatav sade kaaluda (täpsusega 0,001 g), et määrata sadestumise aste. Lõpuks sõelutakse sade 0,25 mm sõelaga ja uuritakse kahte saadud fraktsiooni, välja arvatud juhul, kui sõelumist ei peeta vajalikuks.“

- 10) Punkti 2.1.4.1 esimene lause asendatakse järgmisega:

„Sademest ja katse teostaja valikul kas heljumist või lähteainest valmistatakse vaatluspreparaadid.“

- 11) Punkt 2.1.4.2, kaasa arvatud joonised 1 ja 2, asendatakse järgmisega:

„Vaatluse voodiagramm loomse päritoluga osakeste tuvastamiseks segasöödas ja söödamaterjalis

Mikroskoobiga vaatlemiseks ettevalmistatud preparaate vaadeldakse vastavalt joonistel 1 ja 2 esitatud vaatluse voodiagrammidele.

Sademe mikroskoobiga vaatlemiseks kasutatakse kombineeritud mikroskoopi ja sõltuvalt katse teostaja valikust uuritakse kas heljumit või lähtematerjali. Jämedama fraktsiooni uurimiseks võib peale kombineeritud mikroskoobi kasutada ka stereomikroskoopi. Kõiki vaatluspreparaate uuritakse põhjalikult, kasutades erinevaid suurendusi. Täpsed selgitused vaatluse voodiagrammide kasutamise kohta esitatakse standardses töökorras, mille on koostanud ja oma veebisaidil avaldanud loomasöödas sisalduvate loomsete valkude liidu referentlabor.

Vaatluse voodiagrammi igas etapis vaadeldavate vaatluspreparaatide miinimumarvust tuleb rangelt kinni pidada, välja arvatud juhul, kui kogu fraktsiooni materjalist ei ole võimalik saada nõutavat arvu vaatluspreparaate, näiteks juhul, kui sadet ei saadud. Osakeste arvu registreerimiseks vaadeldakse ühe määramise käigus kuni kuut vaatluspreparaati.

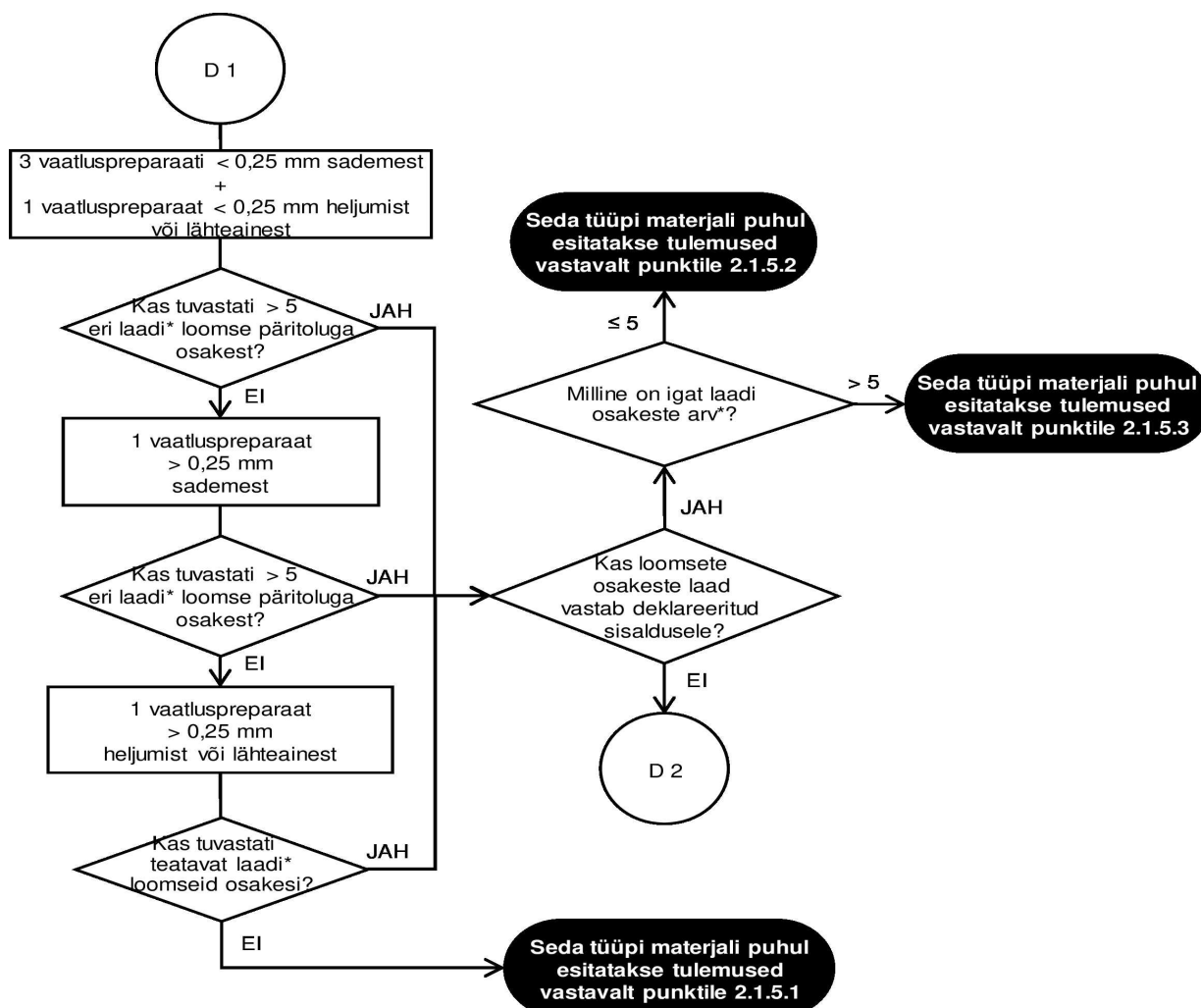
Kui heljumist või lähtematerjalist valmistatakse täiendavad vaatluspreparaadid, kasutades spetsiifilisemat punktis 2.1.2.1.4 nimetatud värvivate omadustega kinnitit, et täpsemalt iseloomustada struktuure (nt suled, karvad, lihaskiud või vereosakesed), mis on avastatud muude punktis 2.1.2.1.3 nimetatud kinnitite abil valmistatud vaatluspreparaatidel, loendatakse osakesed, võttes ühe määramise käigus arvesse kuni kuut vaatluspreparaati, mille hulgas on spetsiifilisema kinnitiga täiendavad vaatluspreparaadid.

Katse teostaja võib osakeste laadi ja päritolu kindlakstegemise hõlbustamiseks kasutada abivahendeid, näiteks otsustamise tugisüsteeme, fotoarhiive ja etalonproove.

Joonis 1

Vaatluse voodiagramm loomse päritoluga osakeste tuvastamiseks segasöödas ja söödamaterjalis esimesel määramisel

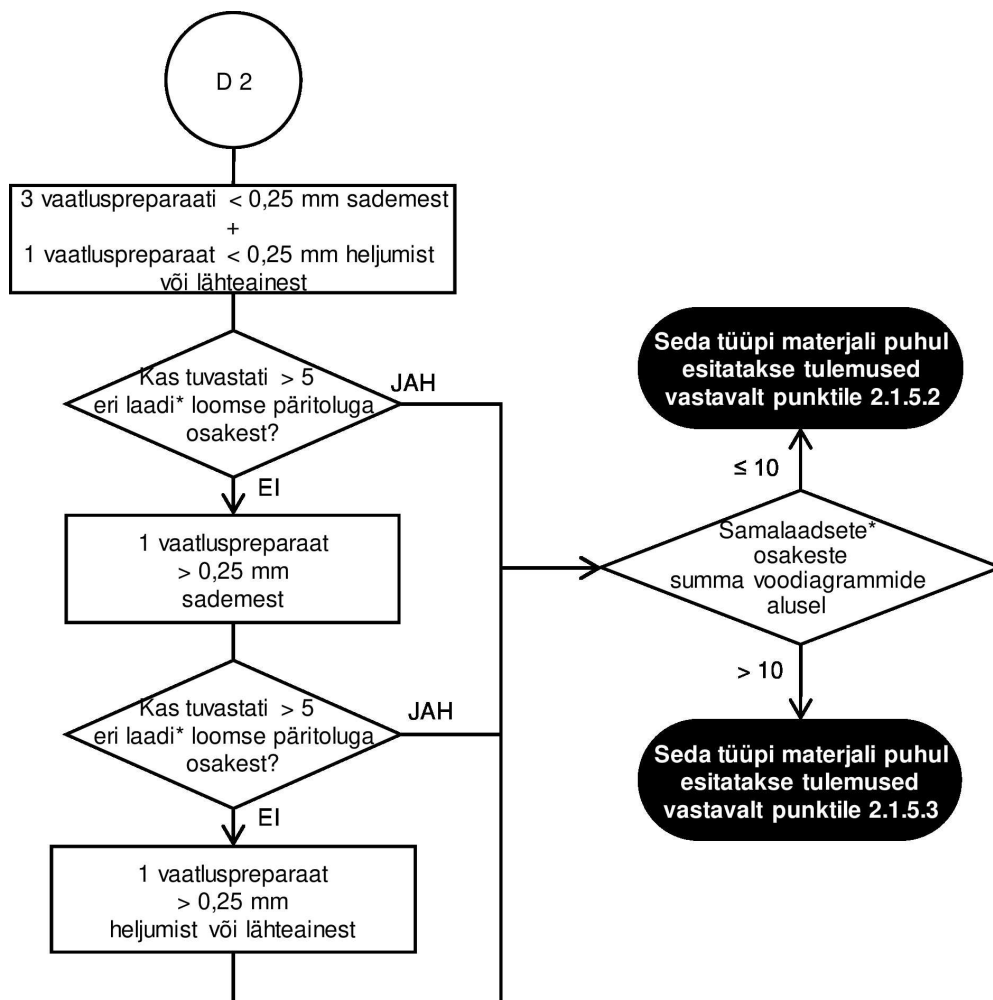
(D1 ja D2 viitavad esimesele ja teisele määramisele; *: selgroogsed maismaaloomad, kalad)

Joonis 2

Vaatluse voodiagramm loomse päritoluga osakeste tuvastamiseks segasöödas ja söödamaterjalis teisel määramisel

(D1 ja D2 viitavad esimesele ja teisele määramisele; *: selgroogsed maismaaloomad, kalad)

12) Punkt 2.1.4.3 asendatakse järgmisega:

„Määramiste arv

Määramised tehakse eri osaproovidega, millest igaüks kaalub 50 g.

Kui joonisel 1 esitatud vaatluse voodiagrammi kohaselt tehtud esimese määramise tulemusena ei tuvastata loomse päritoluga osakesi, ei ole täiendav määramine vajalik ning analüüsi tulemus esitatakse, kasutades punkti 2.1.5.1 sõnastust.

Kui joonisel 1 esitatud vaatluse voodiagrammi kohaselt tehtud esimese määramise tulemusena tuvastatakse üks või mitu teatavat laadi loomse päritoluga osakest (st selgroogsetelt maismaaloomadelt või kaladelt pärit osakesed) ning leitud osakeste laad vastab proovi kohta deklareeritud sisaldusele, ei ole teistkordset määramist vaja. Kui teatavat laadi loomse päritoluga osakeste arv on esimesel määramisel suurem kui 5, esitatakse analüüsi tulemus loomse osakese laadi kaupa, kasutades punkti 2.1.5.3 sõnastust. Muudel juhtudel esitatakse analüüsi tulemus loomse osakese laadi kaupa, kasutades punkti 2.1.5.2 sõnastust.

Muudel juhtudel, sealhulgas juhul, kui laborile ei ole deklareeritud sisaldust, tehakse uus määramine uue osaproovi põhjal.

Kui joonisel 2 esitatud vaatluse voodiagrammi kohaselt tehtud teise määramise tulemusena on kahe määramisega tuvastatud vastavat laadi loomse päritoluga osakeste summa suurem kui 10, esitatakse analüüsi tulemus, kasutades punkti 2.1.5.3 sõnastust. Muudel juhtudel esitatakse analüüsi tulemus, kasutades punkti 2.1.5.2 sõnastust.“

13) Punkt 2.1.5 asendatakse järgmisega:

„Tulemuste esitamine

Tulemuste esitamisel teatab labor, millist tüüpi materjali analüüsiti (sade, heljum või lähteaine). Aruandes näidatakse selgelt, mitu määramist on tehtud ja kas vaatluspreparaatide ettevalmistamisele eelnev fraktsioonide sõelumine vastavalt punkti 2.1.3.3.4 viimasele lõigule on ära jäetud.

Labori aruanne peab sisaldama vähemalt teavet selgroogsetest maismaaloomadest ja kalast pärit osakeste leidumise kohta.

Erinevad tulemused esitatakse järgmiselt.

2.1.5.1. Ei tuvastatud ühtki kõnealust laadi loomse päritoluga osakest:

- „Valgusmikroskoopia abil ei tuvastatud analüüsimiseks esitatud proovis selgroogsetest maismaaloomadest saadud osakesi.“
- „Valgusmikroskoopia abil ei tuvastatud analüüsimiseks esitatud proovis kalast saadud osakesi.“

2.1.5.2. Ühe määramise käigus tuvastati 1–5 teatavat laadi loomset osakest, või kahe määramise käigus tuvastati 1–10 teatavat laadi osakest (tuvastatud osakeste arv on väiksem kui otsustuspiir, mille loomasöödas sisalduvate loomsete valkude Euroopa Liidu referentlabor on standardses töökorras kehtestanud ning oma veebisaidil avaldanud) ⁽¹⁾:

Kui on tehtud ainult üks määramine:

- „Valgusmikroskoopia abil ei tuvastatud esitatud proovis rohkem kui viis selgroogsetest maismaaloomadest saadud osakest. Osakesed määratleti kui... [kondid, kõhr, lihaskiud, karv, sarv...]. Selline väike sisaldus on allpool selle mikroskoopilise meetodi jaoks kehtestatud otsustuspiiri.“
- „Valgusmikroskoopia abil ei tuvastatud esitatud proovis rohkem kui viis kalast saadud osakest. Osakesed määratleti kui... [kalaluu, kalasoomus, kõhr, lihaskiud, otoliit, lõpus...]. Selline väike sisaldus on allpool selle mikroskoopilise meetodi jaoks kehtestatud otsustuspiiri.“

Kui on tehtud kaks määramist:

- „Valgusmikroskoopia abil ei tuvastatud esitatud proovis kahe määramise käigus rohkem kui kümme selgroogsetest maismaaloomadest saadud osakest. Osakesed määratleti kui... [kondid, kõhr, lihaskiud, karv, sarv...]. Selline väike sisaldus on allpool selle mikroskoopilise meetodi jaoks kehtestatud otsustuspiiri.“
- „Valgusmikroskoopia abil ei tuvastatud esitatud proovis kahe määramise käigus rohkem kui kümme kalast saadud osakest. Osakesed määratleti kui... [kalaluu, kalasoomus, kõhr, lihaskiud, otoliit, lõpus...]. Selline väike sisaldus on allpool selle mikroskoopilise meetodi jaoks kehtestatud otsustuspiiri.“

Peale selle:

- Proovi eelsõelumise puhul märgib labor, millises fraktsioonis (sõelutud fraktsioon, granuleeritud fraktsioon või seemned) on tuvastatud loomse päritoluga osakesi, kuna ainult sõelutud fraktsioonist tuvastatud loomse päritoluga osakesed võivad tähendada keskkonnatekkelist saastumist.
- Kui tuvastatakse ainult sellised loomsed osakesed, mida ei saa liigitada selgroogsetelt maismaaloomadelt ega kaladelt pärit osakesteks (nt lihaskiud), märgitakse aruandes, et tuvastati ainult sellised loomsed osakesed ja ei saa välistada, et need pärinevad selgroogsetelt maismaaloomadelt.

2.1.5.3. Ühe määramise käigus tuvastati rohkem kui viis teatavat laadi loomset osakest või kahe määramise käigus tuvastati rohkem kui kümme teatavat laadi osakest:

Kui on tehtud ainult üks määramine:

- „Valgusmikroskoopia abil tuvastati esitatud proovis rohkem kui viis selgroogsetest maismaaloomadest saadud osakest. Osakesed määratleti kui... [kondid, kõhr, lihaskiud, karv, sarv...].“

⁽¹⁾ <http://eur1.craw.eu/>

- „Valgusmikroskoopia abil tuvastati esitatud proovis rohkem kui viis kalast saadud osakest. Osakesed määratleti kui... [kalaluu, kalasoomus, kõhr, lihaskiud, otoliit, lõpus...]“

Kui on teostatud kaks määramist:

- „Valgusmikroskoopia abil tuvastati esitatud proovis kahe määramise käigus rohkem kui kümme selgroogsetest maismaaloomadest saadud osakest. Osakesed määratleti kui... [kondid, kõhr, lihaskiud, karv, sarv...]“
- „Valgusmikroskoopia abil tuvastati esitatud proovis kahe määramise käigus rohkem kui kümme kalast saadud osakest. Osakesed määratleti kui... [kalaluu, kalasoomus, kõhr, lihaskiud, otoliit, lõpus...]“

Peale selle:

- Proovi eelsõelumise puhul märgib labor, millises fraktsioonis (sõelutud fraktsioon, granuleeritud fraktsioon või seemned) on tuvastatud loomse päritoluga osakesi, kuna ainult sõelutud fraktsioonist tuvastatud loomse päritoluga osakesed võivad tähendada keskkonnatekkelist saastumist.
 - Kui tuvastatakse ainult sellised loomsed osakesed, mida ei saa liigitada selgroogsetelt maismaaloomadelt ega kaladelt pärit osakesteks (nt lihaskiud), märgitakse aruandes, et tuvastati ainult sellised loomsed osakesed ja ei saa välistada, et need pärinevad selgroogsetelt maismaaloomadelt.“
-

OTSUSED

NÕUKOGU RAKENDUSOTSUS (EL) 2020/1561,

23. oktoober 2020,

millega antakse Ungarile määruse (EL) 2020/672 alusel ajutist toetust töötusrisi leevendamiseks COVID-19 puhanguga kaasnenud eriolukorras

EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut,

võttes arvesse nõukogu 19. mai 2020. aasta määrust (EL) 2020/672, millega luuakse COVID-19 puhanguga kaasnenud eriolukorras töötusrisi leevendamiseks pakutava ajutise toetuse Euroopa rahastu (TERA), ⁽¹⁾ eriti selle artikli 6 lõiget 1,

võttes arvesse Euroopa Komisjoni ettepanekut

ning arvestades järgmist:

- (1) Ungari taotles 6. augustil 2020 liidult finantsabi eesmärgiga täiendada riiklikke meetmeid, millega leevendatakse COVID-19 puhangu mõju ja tegeletakse sotsiaal-majanduslike tagajärgedega, mille puhang on toonud kaasa töötajate ja füüsilisest isikust ettevõtjate jaoks.
- (2) COVID-19 puhang ja erakorralised meetmed, mida Ungari on võtnud puhangu ohjeldamiseks ning selle sotsiaal-majanduslike ja tervisega seotud tagajärgede leevendamiseks, mõjuvad eeldatavasti rängalt riigi rahandusele. Komisjoni 2020. aasta kevadprognoosi kohaselt oleks Ungari valitsemissektori eelarvepuudujääk ja võlg 2020. aasta lõpuks eeldatavasti olnud vastavalt 5,2 % ja 75,0 % sisemajanduse koguproduktist (SKP). Komisjoni 2020. aasta suve vaheprognoosi kohaselt väheneb Ungari SKP 2020. aastal 7,0 %.
- (3) COVID-19 puhang on halvanud olulise osa Ungari tööjõust. See on kaasa toonud Ungari avaliku sektori kulude järsu ja olulise suurenemise seoses sarnaste meetmetega lühendatud tööaja kavadele ja tervisega seotud meetmetele, nagu on täpsustatud põhjendustes 4–14.
- (4) Ungari 6. augusti 2020. aasta taotluses osutatud valitsuse resolutsiooniga 2080/2020 majutuse riikliku arendamise kohta kehtestati ajutine toetus majutuskohade ajakohastamiseks (ümberkujundamine, laiendamine, renoveerimine, seadmete soetamine) turismisihtkohtades, et säilitada olemasolev tööjõud. Toetust on taotletud ainult nende kulutuste katmiseks, mis on seotud füüsilisest isikust ettevõtjate ja ühe osanikuga äriühingute toetamisega. Meedet võib pidada määruses (EL) 2020/672 osutatud lühendatud tööaja kavadega samalaadseks, kuna selle eesmärk on kaitsta füüsilisest isikust ettevõtjaid või sarnaseid töötajate kategooriaid sissetuleku vähenemise või kaotamise eest.
- (5) Põllumajandusministri dekreediga nr 25/2020 (VI. 22.), ⁽²⁾ põllumajandusministri dekreediga nr 26/2020 (VI. 22.) ⁽³⁾ ja põllumajandusministri dekreediga nr 30/2020 (VI. 22.), ⁽⁴⁾ millele on osutatud Ungari 6. augusti 2020. aasta taotluses, kehtestati ühekordne toetus vastavalt toiduainetööstuse ettevõtjatele, aiandusettevõtjatele üheaastaste kultuuride kasvatamise ja taimede paljundamise sektoris ning kalakasvatuse ettevõtjatele. Toetus sõltub sellest, kas üksus säilitab oma töötajad kuni 2020. aasta detsembrini. Mis puudutab seda osa kulutustest, mis on seotud füüsilisest isikust ettevõtjate ja ühe osanikuga äriühingute toetamisega, võib meedet pidada määruses (EL) 2020/672 osutatud lühendatud tööaja kavadega samalaadseks, kuna selle eesmärk on kaitsta füüsilisest isikust ettevõtjaid või sarnaseid töötajate kategooriaid sissetuleku vähenemise või kaotamise eest.

⁽¹⁾ ELT L 159, 20.5.2020, lk 1.

⁽²⁾ Avaldatud Ungari ametlikus väljaandes 22. juunil 2020 (nr 148), lk 3872.

⁽³⁾ Avaldatud Ungari ametlikus väljaandes 22. juunil 2020 (nr 148), lk 3875.

⁽⁴⁾ Avaldatud Ungari ametlikus väljaandes 22. juunil 2020 (nr 148), lk 3889.

- (6) Valitsuse dekreediga nr 59/2020 (III.23.) ⁽⁵⁾ ja 2020. aasta aktiga LVIII, ⁽⁶⁾ nagu on osutatud Ungari 6. augusti 2020. aasta taotluses, pikendati töötajatele ja füüsilisest isikust ettevõtjatele makstavaid lapsehooldushüvitisi, mis oleksid vanusepiirangute tõttu aegunud ajavahemikul 11. märtsist 2020 – 30. juunini 2020, mil oli kehtestatud eriolukord. Neid lapsehooldushüvitisi võib pidada määruses (EL) 2020/672 osutatud lühendatud tööaja kavadega samalaadseteks meetmeteks, kuna nendega antakse töötajatele ja füüsilisest isikust ettevõtjatele sissetulekutoetust, mis aitab katta lastehoiukulusid, kui koolid on suletud, ja aitab seega vanematel jätkata töötamist, hoides ära töösuhte ohtusattumise.
- (7) Vastavalt valitsuse dekreedile nr 47/2020 (III. 18.) ⁽⁷⁾ (muudetud), millele on osutatud Ungari 6. augusti 2020. aasta taotluses, on ametiasutused kehtestanud mitmeid maksudega seotud meetmeid. Kuna need meetmed kujutavad endast riigi saamata jäänud tulu, võib seda pidada samaväärseks avaliku sektori kulutustega.
- (8) Pandeemiast kõige enam mõjutatud sektoritele kehtestasid ametiasutused vabastuse tööandjate sotsiaalkindlustusmaksetest ja koolitusmaksust ajavahemikul 2020. aasta märtsist detsembrini ning tööandjate rehabilitatsioonimaksu vähendamise ajavahemikul 2020. aasta märtsist juunini. Kogukulude see osa, mis on seotud nende ettevõtjatega, kes on vähendanud tööaega või peatanud töö või kelle töötajad töötasid pidevalt kuni viimaste kättesaadavate andmete kogumiseni.
- (9) Väikestele maksumaksjatele 26 tegevusalal kehtestati vabastus väikeettevõtete kindlasummalise maksuga maksustamise korrast (KATA) ajavahemikuks 2020. aasta märtsist juunini. Toetust on taotletud ainult nende kulutuste katmiseks, mis on seotud füüsilisest isikust ettevõtjate ja ühe osanikuga äriühingute toetamisega. Meetet võib pidada määruses (EL) 2020/672 osutatud lühendatud tööaja kavadega samalaadseks, kuna selle eesmärk on kaitsta füüsilisest isikust ettevõtjaid või sarnaseid töötajate kategooriaid sissetuleku vähenemise või kaotamise eest.
- (10) Seoses maksudega seotud meetmetega on ametiasutused pandeemiast kõige enam mõjutatud sektorites jätnud personalikulud väikeettevõtlusmaksu (KIVA) maksubaasist välja ajavahemikuks 2020. aasta märtsist juunini. Kogukulude see osa, mis on seotud nende ettevõtjatega, kes on vähendanud tööaega või peatanud töö või kelle töötajad töötasid pidevalt kuni viimaste kättesaadavate andmete kogumiseni.
- (11) Ungari on võtnud ka mitmeid tervisega seotud meetmeid COVID-19 puhanguga tegelemiseks. Ungari 6. augusti 2020. aasta taotluses osutatud valitsuse dekreediga nr 275/2020 (VI. 12.) ⁽⁸⁾ kehtestati tervishoiutöötajatele ühekordne kindlasummaline hüvitis 500 000 Ungari forintit inimese kohta, et tunnustada nende lisatööd pandeemia ajal.
- (12) Riigi osalusega äriühingud, mille kulud kannab riik, on kehtestanud pandeemia ohjeldamiseks erimeetmed koos vastavate kuludega. Need tervisega seotud meetmed hõlmavad puhastamist ja kaitsevahenditega varustamist.
- (13) Vastavalt valitsuse dekreedile nr 250/2014 (X. 2.) riigihangete ja tarnete peadirektoraadi (KEF) kohta, ⁽⁹⁾ millele on osutatud Ungari 6. augusti 2020. aasta taotluses, on pandeemia tõrje erimeetmed (nt igapäevased desinfitseerimisteenused ning ventilatsioonisüsteemide ja liftide mitmekordne puhastamine) ning teenistujate tervise kaitsmine desinfitseerimis- ja kaitsevahenditega toonud kaasa kulude suurenemise. Need meetmed on kehtestanud KEF, et tagada riigieelarveliste asutuste jätkuv toimimine.
- (14) Ungari 6. augusti 2020. aasta taotluses osutatud valitsuse resolutsioonis 1012/2020 (I. 31.) operatiivpersonali palkamise kohta ⁽¹⁰⁾ on kehtestatud haiglate taristu ja investeeringutega seotud meetmed, et tagada tervishoiutöötajate ja patsientide kõrgetasemeline kaitse. Meetmed hõlmavad spetsiaalseid tervisekontrolli ruume ja isoleeritud COVIDi osakondi. Lisaks on suurenenud otsesed kulud seoses isikukaitsevahenditega (ühekordselt kasutatavad näomaskid, meditsiinilised kitlid, visiidid, kindad, desinfektsioonivahendid jne) haiglates ja muudes tervishoiuasutustes, et tagada tervishoiutöötajate kõrgetasemeline kaitse.

⁽⁵⁾ Avaldatud Ungari ametlikus väljaandes 23. märtsil 2020 (nr 51), lk 1558.

⁽⁶⁾ Avaldatud Ungari ametlikus väljaandes 17. juunil 2020 (nr 144), lk 3652.

⁽⁷⁾ Avaldatud Ungari ametlikus väljaandes 18. märtsil 2020 (nr 47), lk 1462.

⁽⁸⁾ Avaldatud Ungari ametlikus väljaandes 12. juunil 2020 (nr 141), lk 3585.

⁽⁹⁾ Avaldatud Ungari ametlikus väljaandes 2. oktoobril 2014 (nr 136), lk 13839.

⁽¹⁰⁾ Avaldatud Ungari ametlikus väljaandes 31. jaanuaril 2020 (nr 16), lk 288.

- (15) Ungari vastab finantsabi taotlemise tingimustele, mis on sätestatud määruse (EL) 2020/672 artiklis 3. Ungari on esitanud komisjonile asjakohased tõendid selle kohta, et avaliku sektori tegelikud ja kavandatud kulutused on COVID-19 puhangu sotsiaal-majandusliku mõju leevendamiseks võetud riiklike meetmete tõttu alates 1. veebruarist 2020 suurenenud 639 500 000 euro võrra. Eespool nimetatud meetmetega, mis sarnanevad lühendatud tööaja kavadega, otseselt seotud suurenenud summa kujutab endast kulude järsku ja olulist kasvu, sest see on seotud nii uute meetmetega kui ka olemasolevate meetmete laiendamisega, mis hõlmavad märkimisväärset osa Ungari ettevõtjatest ja töøjõust. Ungari kavatseb suurenenud kulusid rahastada 113 740 000 euro ulatuses liidu vahenditest.
- (16) Komisjon on määruse (EL) 2020/672 artikli 6 kohaselt Ungariga konsulteerinud ja veendunud, et avaliku sektori tegelikud ja kavandatud kulutused on järsult ja oluliselt suurenenud otseselt seoses COVID-19 puhangu tõttu rakendatud lühendatud tööaja kavade ja muude samalaadsete meetmete ning asjakohaste tervisemeetmetega, millele 6. augusti 2020. aasta taotluses osutati.
- (17) Ungari taotletud tervisega seotud meetmete maht, mille on osutatud põhjendustes 11–14, on 268 550 000 eurot. See summa moodustab üle poole taotletud rahalise toetuse kogusummast. Võttes arvesse vajadust tagada seda liiki meetmete täiendav iseloom, peaks tervisega seotud meetmetele antava rahalise toetuse summa olema piiratud 247 124 000 euroga, nii et see moodustab kogu rahalisest abist vähem kui poole.
- (18) Seetõttu tuleks anda finantsabi, et aidata Ungaril tegelda COVID-19 puhangust põhjustatud tõsiste majandushäirete sotsiaal-majanduslike tagajärgedega. Komisjon peaks vastu võtma otsused osamaksete tagasimaksetähtaegade, suuruse ja väljamaksmise ning osade suuruse kohta tihedas koostöös liikmesriikide ametiasutustega.
- (19) Käesolev otsus ei tohiks piirata ühegi sellise menetluse tulemust, mis võidakse algatada seoses siseturu toimimise moonutamisega, eelkõige aluslepingu artiklite 107 ja 108 alusel. See ei vabasta liikmesriike aluslepingu artikli 108 kohasest kohustusest teavitada komisjoni võimalikest riigiabi juhtudest.
- (20) Ungari peaks komisjoni korrapäraselt teavitama kavandatud avaliku sektori kulutuste tegemisest, et komisjon saaks hinnata, millises ulatuses on Ungari neid kulutusi teinud.
- (21) Finantsabi andmise otsuse tegemisel on arvesse võetud Ungari olemasolevaid ja eeldatavaid vajadusi ning vastavalt määrusele (EL) 2020/672 teiste liikmesriikide poolt juba esitatud või esitatavaid finantsabi taotlusi, kohaldades samal ajal võrdse kohtlemise, solidaarsuse, proportsionaalsuse ja läbipaistvuse põhimõtteid,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA OTSUSE:

Artikkel 1

Ungari vastab määruse (EL) 2020/672 artiklis 3 sätestatud tingimustele.

Artikkel 2

1. Liit annab Ungarile laenu kuni 504 330 000 eurot. Laenu maksimaalne keskmine tagasimaksetähtaeg on 15 aastat.
2. Käesoleva otsuse alusel antav finantsabi on kättesaadav 18 kuu jooksul alates otsuse jõustumise kuupäevale järgnevast päevast.
3. Komisjon teeb liidu finantsabi Ungarile kättesaadavaks maksimaalselt kaheksa osamaksena. Osamakse võidakse välja maksta ühes või mitmes osas. Esimese osamakse osade tagasimaksetähtaeg võib olla pikem kui lõikes 1 osutatud maksimaalne keskmine tagasimaksetähtaeg. Sellisel juhul määratakse edasiste osade tagasimaksetähtajad kindlaks nii, et pärast kõikide osamaksete väljamaksmist ei ületataks lõikes 1 osutatud maksimaalset keskmist tagasimaksetähtaega.
4. Esimene osamakse makstakse välja määruse (EL) 2020/672 artikli 8 lõikes 2 sätestatud laenulepingu jõustumisel.

5. Ungari tasub iga osamakse eest määruse (EL) 2020/672 artiklis 4 osutatud liidupoolse rahastamise kulud ning kõik sellest rahastamisest tulenevad muud tasud, kulud ja väljaminekud, mis liidul tekivad käesoleva artikli lõike 1 kohaselt antud laenuga.

6. Osamaksete suuruse ja väljamaksmise ning osade suuruse otsustab komisjon.

Artikkel 3

Ungari võib rahastada järgmisi meetmeid:

- a) ajutine toetus majutuse ajakohastamiseks turismisihtkohtades, et säilitada olemasolev tööjõud, nagu on sätestatud valitsuse resolutsioonis 2080/2020 majutuse riikliku arendamise kohta, füüsilisest isikust ettevõtjate ja ühe osanikuga äriühingute toetamisega seotud kulude osas;
- b) ajutine toetus toiduainetööstuse ettevõtjatele, nagu on sätestatud põllumajandusministri dekreedis nr 25/2020 (VI. 22.), füüsilisest isikust ettevõtjate ja ühe osanikuga äriühingute toetamisega seotud kulude osas;
- c) ajutine toetus aiandusettevõtjatele üheaastaste kultuuride kasvatamise ja taimede paljundamise sektoris, nagu on sätestatud põllumajandusministri dekreedis nr 26/2020 (VI. 22.), füüsilisest isikust ettevõtjate ja ühe osanikuga äriühingute toetamisega seotud kulude osas;
- d) ajutine toetus kalakasvatuse ettevõtjatele, nagu on sätestatud põllumajandusministri dekreedis nr 30/2020 (VI. 22.), füüsilisest isikust ettevõtjate ja ühe osanikuga äriühingute toetamisega seotud kulude osas;
- e) eriolukorra ajal lõppenud lapsehooldushüvitiste pikendamine kuni 30. juunini 2020, nagu on sätestatud valitsuse dekreedis nr 59/2020 (III. 23.) ja 2020. aasta akti LVIII artiklis 71;
- f) tööandjate sotsiaalkindlustusmaksu peatamine teatavates sektorites 2020. aasta märtsist detsembrini, nagu on sätestatud valitsuse dekreedi nr 47/2020 (III. 18.) (muudetud) artikli 4 punktis a, kulude selle osa puhul, mis on seotud nende ettevõtjatega, kes on vähendanud tööaega või peatanud töö või kelle töötajad töötasid pidevalt;
- g) erandid tööandjate koolitusmaksust teatavates sektorites ajavahemikul 2020. aasta märtsist detsembrini, nagu on sätestatud valitsuse dekreedi nr 47/2020 (III. 18.) (muudetud) artikli 4 punktis a, kulude selle osa puhul, mis on seotud nende ettevõtjatega, kes on vähendanud tööaega või peatanud töö või kelle töötajad töötasid pidevalt;
- h) tööandjate rehabilitatsioonimaksu vähendamine teatavates sektorites ajavahemikul 2020. aasta märtsist juunini, nagu on sätestatud valitsuse dekreedi nr 47/2020 (III. 18.) (muudetud) artikli 4 punktis a, kulude selle osa puhul, mis on seotud nende ettevõtjatega, kes on vähendanud tööaega või peatanud töö või kelle töötajad töötasid pidevalt;
- i) väikeste maksumaksjate vabastamine väikeettevõtjate kindlasummalise maksuga maksustamise korra (KATA) kohaldamisest 26 tegevusala puhul ajavahemikul 2020. aasta märtsist juunini, nagu on sätestatud valitsuse dekreedi nr 47/2020 (III. 18.) (muudetud) artiklis 5, füüsilisest isikust ettevõtjate ja ühe osanikuga äriühingute toetamisega seotud kulude osas;
- j) personalikulude väljajätmine väikeettevõtlusmaksu (KIVA) maksubaasist teatavates sektorites 2020. aasta märtsist juunini, nagu on sätestatud valitsuse dekreedis nr 47/2020 (III. 18.) (muudetud), kulude selle osa puhul, mis on seotud nende ettevõtjatega, kes on vähendanud tööaega või peatanud töö või kelle töötajad töötasid pidevalt;
- k) tervishoiutöötajatele makstav kindlasummaline hüvitis, millega tunnustatakse nende lisatööd pandeemia ajal, nagu on sätestatud valitsuse dekreedis nr 275/2020 (VI. 12.);
- l) kulud, mis on seotud riigi omandis olevates äriühingutes kasutusele võetud pandeemia tõrje erimeetmetega;
- m) kulud, mis on seotud erimeetmetega pandeemia tõrjeks ja teenistujate tervise kaitsmiseks, nagu on sätestatud valitsuse dekreedis nr 250/2014 (X. 2) riigihangete ja tarnete peadirektoraadi (KEF) kohta;
- n) kulud, mis on seotud haiglate taristu ja investeeringutega, et tagada tervishoiutöötajate ja patsientide kõrgetasemeline kaitse, nagu on sätestatud valitsuse resolutsioonis 1012/2020 (I. 31.) operatiivpersonali palkamise kohta;
- o) otsesed kulud tervishoiutöötajate kõrgetasemeliseks kaitseks haiglates ja muudes tervishoiuasutustes kasutatavatele isikukaitsevahenditele, nagu on sätestatud valitsuse resolutsioonis 1012/2020 (I. 31.) operatiivpersonali palkamise kohta.

Artikkel 4

Ungari teavitab komisjoni kavandatud avaliku sektori kulutuste tegemisest hiljemalt 28. aprilliks 2021 ja seejärel iga kuue kuu järel, kuni kavandatud avaliku sektori kulutused on täielikult tehtud.

Artikkel 5

Käesolev otsus on adresseeritud Ungarile.

Käesolev otsus jõustub selle adressaadile teatavakstegemise päeval.

Artikkel 6

Käesolev otsus avaldatakse *Euroopa Liidu Teatajas*.

Brüssel, 23. oktoober 2020

Nõukogu nimel
eesistuja
M. ROTH

KOMISJONI RAKENDUSOTSUS (EL) 2020/1562,

26. oktoober 2020,

millega muudetakse rakendusotsust (EL) 2020/167 seoses harmoneeritud standarditega, mis käsitlevad teatavaid raadioseadmeid, mis on seotud lennuvälja maapealse liikluse juhtimise täiustatud süsteemide, seire primaarradarite, raadioringhäälingu saatjate, rahvusvaheliste mobiilsideseadmete ja paiksete raadiosüsteemidega

EUROOPA KOMISJON,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut,

võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 25. oktoobri 2012. aasta määrust (EL) nr 1025/2012, mis käsitleb Euroopa standardimist ning millega muudetakse nõukogu direktiive 89/686/EMÜ ja 93/15/EMÜ ning Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiive 94/9/EÜ, 94/25/EÜ, 95/16/EÜ, 97/23/EÜ, 98/34/EÜ, 2004/22/EÜ, 2007/23/EÜ, 2009/23/EÜ ja 2009/105/EÜ ning millega tunnistatakse kehtetuks nõukogu otsus 87/95/EMÜ ning Euroopa Parlamendi ja nõukogu otsus nr 1673/2006/EÜ, (⁽¹⁾) eriti selle artikli 10 lõiget 6,

ning arvestades järgmist:

- (1) Vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2014/53/EL (⁽²⁾) artiklile 16 eeldatakse, et raadioseadmed, mis vastavad harmoneeritud standarditele või nende osadele, mille viited on avaldatud *Euroopa Liidu Teatajas*, on vastavuses kõnealuse direktiivi artiklis 3 sätestatud oluliste nõuetega, mida nimetatud harmoneeritud standardid või nende osad käsitlevad.
- (2) Komisjon esitas oma rakendusotsusega C(2015) 5376 (⁽³⁾) Euroopa Elektrotehnika Standardikomiteele (CENELEC) ja Euroopa Telekommunikatsioonistandardite Instituudile (ETSI) taotluse raadioseadmete harmoneeritud standardite koostamise ja läbivaatamise kohta, et toetada direktiivi 2014/53/EL.
- (3) Rakendusotsuses C(2015) 5376 sätestatud taotluse alusel koostas ETSI harmoneeritud standardid EN 303 213-5-1 V1.1.1 lennuvälja maapealse liikluse juhtimise täiustatud süsteemide vastuvõtjate ja päringusaatjate kohta, EN 303 345-2 V1.1.1 ja EN 303 345-5 V1.1.1 raadioringhäälingu saatjate kohta ning EN 303 364-3 V1.1.1 seire primaarradarite kohta.
- (4) Rakendusotsuses C(2015) 5376 sätestatud taotluse alusel vaatas ETSI läbi harmoneeritud standardid EN 301 908-2 V1.1.1.2, EN 301 908-13 V1.1.1.2, EN 302 217-2 V3.1.1 ja EN 303 213-6-1 V2.1.1, mille viited on avaldatud *Euroopa Liidu Teataja* C-seerias (⁽⁴⁾). Selle tulemusel võeti vastu harmoneeritud standardid EN 301 908-2 V1.1.1 rahvusvahelise mobiilside kasutajaseadmete kohta, EN 301 908-13 V1.1.1 E-UTRA kasutajaseadmete kohta, EN 302 217-2 V3.2.2 paiksete raadiosüsteemide kohta ja EN 303 213-6-1 V3.1.1 lennuvälja maapealse liikluse juhtimise täiustatud süsteemide kohta.
- (5) Komisjon hindas koos ETSIga, kas kõnealused harmoneeritud standardid vastavad rakendusotsuses C(2015) 5376 sätestatud taotlusele.
- (6) Harmoneeritud standardid EN 303 213-5-1 V1.1.1 ja EN 301 908-2 V1.1.1 vastavad olulistele nõuetele, mida nad peaksid hõlmama ja mis on sätestatud direktiivis 2014/53/EL. Seepärast on asjakohane avaldada viited nendele standarditele *Euroopa Liidu Teatajas*.
- (7) Rakendusotsuse C(2015) 5376 II lisa lõike 3 punktis 3 on sätestatud, et „[v]astuvõtjate tõhus toimimine on eriti oluline ka mobiilside terminalide, eeskätt antennide tõhususe jaoks, ning inimeste ohutuse tagamiseks kasutatavate sideseadmete jaoks“. Harmoneeritud standard EN 301 908-13 V1.1.1 ei sisalda antennide tõhususega seotud tehnilist kirjeldust. Seetõttu tuleks viide sellele harmoneeritud standardile avaldada *Euroopa Liidu Teatajas* piiranguga.

(⁽¹⁾) ELT L 316, 14.11.2012, lk 12.

(⁽²⁾) Euroopa Parlamendi ja nõukogu 16. aprilli 2014. aasta direktiiv 2014/53/EL raadioseadmete turul kättesaadavaks tegemist käsitlevate liikmesriikide õigusaktide ühtlustamise kohta ja millega tunnistatakse kehtetuks direktiiv 1999/5/EÜ (ELT L 153, 22.5.2014, lk 62).

(⁽³⁾) Komisjoni 4. augusti 2015. aasta rakendusotsus C(2015) 5376 Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2014/53/EL toetava standardimistaotluse kohta, mis esitatakse Euroopa Elektrotehnika Standardimiskomiteele ja Euroopa Telekommunikatsioonistandardite Instituudile seoses raadioseadmetega.

(⁽⁴⁾) ELT C 326, 14.9.2018, lk 114.

- (8) Harmoneeritud standardi EN 302 217-2 V3.2.2 punkti 4.3.2 märkus 2 võimaldaks tootjatel kalduda kõrvale muudest bitiveategurit käsitleva harmoneeritud standardi tehnilistest kirjeldustest ning kõnealuse harmoneeritud standardi punktides H.3.4, I.3.4 ja J.3.4 ei ole vastavuse tõendamiseks katsemeetodit sõnaselgelt ette nähtud. Seetõttu tuleks viide sellele harmoneeritud standardile avaldada *Euroopa Liidu Teatajas* piirangutega.
- (9) Soovituses ITU-R SM.329-12 (09/2012) kõrvalsageduse alas tekkiva soovimatu kiirguse kohta on märgitud, et sagedusala kõige ökonoomsemaks ja tõhusamaks kasutamiseks on vaja kehtestada kõrvalsageduse ala üldised kiirguse piirnormid. Euroopa Raadiosidekomitee (ERC) soovitus 74-01 (2019) on öeldud, et spektri ühiskasutuse või ühilduvusega seotud eriuuringute eesmärgil võib spektrikasutuse tõhususe suurendamiseks kasutada kõrvalsageduse alas tekkiva soovimatu kiirguse jaoks madalamaid tasemeid. Seega tunnistatakse kõrvalkiirgus direktiivi 2014/53/EL artikli 3 lõikes 2 nõutud spektri tõhusaks kasutamiseks asjakohaseks. Standardi EN 303 345-2 V1.1.1 lisas C.3 ja standardi EN 303 345-5 V1.1.1 lisas B.3 tunnistatakse, et vastuvõtja poolt kõrvalsageduse alas tekitatav soovimatu kiirgus on direktiivi 2014/53/EL artikli 3 lõike 2 kohaldamisel asjakohane. Standardi EN 303 345-2 V1.1.1 punktis C.3.5 ja standardi EN 303 345-5 V1.1.1 punktis B.3.5 on aga märgitud, et vastuvõtja poolt kõrvalsageduse alas tekitatav soovimatu kiirgus on hõlmatud teiste standarditega. Seetõttu tuleks viited harmoneeritud standarditele EN 303 345-2 V1.1.1 ja EN 303 345-5 V1.1.1 avaldada *Euroopa Liidu Teatajas* piiranguga.
- (10) Rakendusotsuse C(2015) 5376 põhjenduses 2 kutsutakse üles tegema head koostööd Euroopa Postside- ja Telekommunikatsiooniadministratsioonide Konverentsiga (CEPT), kellega on konsulteeritud küsimuses, mis puudutab kõnealuste harmoneeritud standardite vastavust ERC soovitusele 74-01 (2019) kõrvalsageduse alas tekkiva soovimatu kiirguse kohta. CEPT vastas, et ERC soovitus 74-01 (2019) kohaldatavast saab leevendada vaid tehnilistes eritingimustes. Standardi EN 303 213-6-1 V3.1.1 punktiga 4.2.1.5 ja standardi EN 303 364-3 V1.1.1 punktiga 4.2.1.4 saab seega tagada vastavuseelduse ainult teatud raadioseadmete jaoks. Seetõttu tuleks viited neile harmoneeritud standarditele avaldada *Euroopa Liidu Teatajas* piiranguga.
- (11) Komisjoni rakendusotsuse (EL) 2020/167 ⁽⁵⁾ I lisas on loetletud viited harmoneeritud standarditele, mille puhul eeldatakse vastavust direktiivile 2014/53/EL ja kõnealuse rakendusotsuse II lisas on loetletud viited harmoneeritud standarditele, mille puhul eeldatakse vastavust direktiivile 2014/53/EL piiranguga. Tagamaks, et viited direktiivi 2014/53/EL toetuseks koostatud harmoneeritud standarditele oleksid loetletud ühes õigusaktis, tuleks kõnealuse rakendusotsuse I lissasse lisada viited standarditele EN 303 213-5-1 V1.1.1 ja EN 301 908-2 V1.3.1.1 ning kõnealuse rakendusotsuse II lissasse lisada viited standarditele EN 301 908-13 V 1.3.1.1, EN 302 217-2 V3.2.2, EN 303 213-6-1 V3.1.1, EN 303 345-2 V1.1.1, EN 303 345-5 V1.1.1 ja EN 303 364-3 V1.1.1.
- (12) ETSI arvates tuleks harmoneeritud standard EN 303 339 V1.1.1, mille viide on avaldatud *Euroopa Liidu Teataja* C-seerias, ⁽⁶⁾ lugeda aegunuks, kuna see ei vasta enam tehnika praegusele tasemele.
- (13) Seepärast on vaja *Euroopa Liidu Teataja* C-seeriast ⁽⁷⁾ kustutada viited harmoneeritud standarditele EN 301 908-2 V1.1.1.2, EN 301 908-13 V1.1.1.2, EN 302 217-2 V3.1.1 ja EN 303 213-6-1 V2.1.1, kuna need standardid on läbi vaadatud, ja viide harmoneeritud standardile EN 303 339 V1.1.1, kuna seda peetakse aegunuks. Rakendusotsuse (EL) 2020/167 III lissas on loetletud viited direktiivi 2014/53/EL toetuseks koostatud harmoneeritud standarditele, mis kustutatakse *Euroopa Liidu Teatajast*. Seega on asjakohane lisada nimetatud viited kõnealusesse lissasse. Selleks et anda tootjatele piisavalt aega harmoneeritud standardite EN 301 908-2 V1.3.1.1, EN 301 908-13 V1.3.1.1, EN 302 217-2 V3.2.2 ja EN 303 213-6-1 V3.1.1 kohaldamiseks, on vaja harmoneeritud standardite EN 301 908-2 V1.1.1.2, EN 301 908-13 V1.1.1.2, EN 302 217-2 V3.1.1 ja EN 303 213-6-1 V2.1.1 viidete kustutamine edasi lükata. Selleks et anda tootjatele aega, et valmistada harmoneeritud standardi EN 303 339 V1.1.1 viite kustutamiseks, on vaja selle standardi viite kustutamine edasi lükata.
- (14) Harmoneeritud standardi järgimine lubab alates selle standardi viite *Euroopa Liidu Teatajas* avaldamise kuupäevast eeldada vastavust asjakohastele olulistele nõuetele, mis on sätestatud liidu ühtlustamisõigusaktides. Seepärast peaks käesolev otsus jõustuma selle avaldamise päeval,

⁽⁵⁾ Komisjoni 5. veebruari 2020. aasta rakendusotsus (EL) 2020/167 Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2014/53/EL toetuseks koostatud raadioseadmeid käsitlevate harmoneeritud standardite kohta (ELT L 34, 6.2.2020, lk 46).

⁽⁶⁾ ELT C 326, 14.9.2018, lk 114.

⁽⁷⁾ ELT C 326, 14.9.2018, lk 114.

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA OTSUSE:

Artikkel 1

Rakendusotsust (EL) 2020/167 muudetakse järgmiselt:

- 1) I lisa muudetakse vastavalt käesoleva otsuse I lisale.
- 2) II lisa muudetakse vastavalt käesoleva otsuse II lisale.
- 3) III lisa muudetakse vastavalt käesoleva otsuse III lisale.

Artikkel 2

Käesolev otsus jõustub *Euroopa Liidu Teatajas* avaldamise päeval.

Brüssel, 26. oktoober 2020

Komisjoni nimel

eesistuja

Ursula VON DER LEYEN

I LISA

Rakendusotsuse (EL) 2020/167 I lisasse lisatakse järgmised read:

Nr	Viide standardile
„8.	EN 301 908-2 V13.1.1 IMT mobiilsidevõrgud; Raadiospektrile juurdepääsu harmoneeritud standard; Osa 2. CDMA otsese hajutamise (UTRA FDD) kasutajaseadmed (UE)
9.	ETSI EN 303 213-5-1 V1.1.1 Lennuvälja maapealse liikluse juhtimise täiustatud süsteem (A-SMGCS); Osa 5. Raadiospektrile juurdepääsu harmoneeritud standard multilateratsioon (MLAT) seadmetele; Alajaotus 1. Vastuvõtjad ja päringusaatjad“.

II LISA

Rakendusotsuse (EL) 2020/167 II lisasse lisatakse järgmised read:

Nr	Viide standardile
„4.	EN 301 908-13 V13.1.1 IMT kärksidevõrgud; Raadiospektrile juurdepääsu harmoneeritud standard; Osa 13. E-UTRA kasutajaseadmed (UE) Märkus: see harmoneeritud standard ei sisalda antenni tõhususkarakteristikuid ja selle harmoneeritud standardi järgimine ei anna alust eeldada vastavust direktiivi 2014/53/EL artikli 3 lõikes 2 sätestatud olulistele nõuetele, mis on nende karakteristikutega seotud.
5.	EN 302 217-2 V3.2.2 Paiksed raadiosüsteemid; Raadioliinide seadmete ja antennide karakteristikud ja nõuded; Osa 2. Raadiosagedusalades 1 GHz – 86 GHz töötavad digitaalsüsteemid; Raadiospektrile juurdepääsu harmoneeritud standard Märkus: selle harmoneeritud standardi järgimine ei anna alust eeldada vastavust direktiivi 2014/53/EL artikli 3 lõikes 2 sätestatud olulisele nõudele, kui kohaldatakse selle harmoneeritud standardi punkti 4.3.2 märkust 2. Märkus: selle harmoneeritud standardi punktide H.3.4, I.3.4 või J.3.4 kohaldamisalasse kuuluvate raadioseadmete puhul ei anna selle harmoneeritud standardi järgimine alust eeldada vastavust direktiivi 2014/53/EL artikli 3 lõikes 2 sätestatud olulisele nõudele, kui ei kasutata asjakohaseid katsemeetodeid, et tõendada seadmete vastavust selle harmoneeritud standardi punktidele H.3.4, I.3.4 või J.3.4.
6.	EN 303 213-6-1 V3.1.1 Lennuvälja maapealse liikluse juhtimise täiustatud süsteem (A-SMGCS); Osa 6. Süsteemi juures kasutatava maapealse liikluse seiradarite (SMR) raadiospektri juurdepääsu harmoneeritud standard; Osa 6-1. X-riba impulss-tajurid saatjavõimsusega kuni 100 kW Märkus: viidates selle harmoneeritud standardi punktile 4.2.1.5, ei anna selle harmoneeritud standardi järgimine alust eeldada vastavust direktiivi 2014/53/EL artikli 3 lõikes 2 sätestatud olulisele nõudele seadmete puhul, milles ei ole kombineeritud WR112/R84 ahenevat osa ega WR90/R100 lainejuhti, nagu on osutatud selle harmoneeritud standardi 1. jaotise märkuses 1. Lainejuhil peab olema pidev takistamatu edastustee (häirimata/puhas) ja see peab olema vähemalt 20 korda nii pikk kui lainejuhi piirlainepikkus selles töörežiimis.
7.	EN 303 345-2 V1.1.1 Raadioringhäälingu saatjad; Osa 2. AM raadioringhäälingu saatjad; Raadiospektrile juurdepääsu harmoneeritud standard Märkus: selle harmoneeritud standardi järgimine ei anna alust eeldada vastavust direktiivi 2014/53/EL artikli 3 lõikes 2 sätestatud olulisele nõudele seoses saatja tekitatava soovimatu kiirgusega kõrvalsageduse alas.
8.	EN 303 345-5 V1.1.1 Raadioringhäälingu saatjad; Osa 5. DRM raadioringhäälingu teenus; Raadiospektrile juurdepääsu harmoneeritud standard Märkus: selle harmoneeritud standardi järgimine ei anna alust eeldada vastavust direktiivi 2014/53/EL artikli 3 lõikes 2 sätestatud olulisele nõudele seoses saatja tekitatava soovimatu kiirgusega kõrvalsageduse alas.
9.	EN 303 364-3 V1.1.1 Seire primaarradar (PSR); Raadiospektri juurdepääsu harmoneeritud standard; Osa 3. Lennujuhtimise (ATC) PSR sensorid, mis töötavad sagedusvahemikus 8 500 MHz kuni 10 000 MHz (sagedusriba X) Märkus: viidates selle harmoneeritud standardi punktile 4.2.1.4, ei anna selle harmoneeritud standardi järgimine alust eeldada vastavust direktiivi 2014/53/EL artikli 3 lõikes 2 sätestatud olulisele nõudele seadmete puhul, milles ei ole kombineeritud WR112/R84 ahenevat osa ega WR90/R100 lainejuhti, nagu on osutatud selle harmoneeritud standardi 1. jaotise märkuses 1. Lainejuhil peab olema pidev takistamatu edastustee (häirimata/puhas) ja see peab olema vähemalt 20 korda nii pikk kui lainejuhi piirlainepikkus selles töörežiimis.“

III LISA

Rakendusotsuse (EL) 2020/167 III lissasse lisatakse järgmised read:

Nr	Viide standardile	Kustutamise kuupäev
„12.	EN 301 908-2 V11.1.2 IMT kõrgsidesidevõrgud; Harmoneeritud standard direktiivi 2014/53/EL artikli 3.2 oluliste nõuete alusel; Osa 2: Otsese hajutamisega CDMA (UTRA FDD) kasutajaseadmed (UE)	27. oktoober 2021
13.	EN 301 908-13 V11.1.2 IMT kõrgsidesidevõrgud; Harmoneeritud standard direktiivi 2014/53/EL artikli 3.2 oluliste nõuete alusel; Osa 13: E-UTRA kasutajaseadmed (UE)	27. oktoober 2021
14.	EN 302 217-2 V3.1.1 Paiksed raadiosüsteemid; Raadioliinide seadmete ja antennide karakteristikud ja nõuded; Osa 2: Raadiosagedusalades 1 GHz – 86 GHz töötavad digitaalsüsteemid; Harmoneeritud standard direktiivi 2014/53/EL artikli 3.2 oluliste nõuete alusel	27. aprill 2022
15.	EN 303 213-6-1 V2.1.1 Lennuvälja maapealse liikluse juhtimise täiustatud süsteem (A-SMGCS); Osa 6: Süsteemi juures kasutatava maapealse liikluse seireradarite (SMR) harmoneeritud standard direktiivi 2014/53/EL artikli 3.2 oluliste nõuete alusel; Alaosa 1: X-riba impulss-tajurid saatjavõimsusega kuni 100 kW	27. oktoober 2021
16.	EN 303 339 V1.1.1 Lairiba õhk-maa otseside; Sagedustel 1 900 MHz kuni 1 920 MHz ja 5 855 MHz kuni 5 875 MHz töötavad seadmed; Fikseeritud suunadiagrammiga antennid; Harmoneeritud standard direktiivi 2014/53/EL artikli 3.2 oluliste nõuete alusel	27. aprill 2021“

SOOVITUSED

KOMISJONI SOOVITUS (EL) 2020/1563,

14. oktoober 2020,

mis käsitleb energiaostuvõimetust

EUROOPA KOMISJON,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut, eriti selle artikleid 168 ja 194,

võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 5. juuni 2019. aasta direktiivi (EL) 2019/944 elektrienergia siseturu ühiste normide kohta ja millega muudetakse direktiivi 2012/27/EL ⁽¹⁾ (edaspidi „uuesti sõnastatud elektrienergiadirektiiv“), eriti selle artiklit 29,

ning arvestades järgmist:

- (1) Energiaostuvõimetus on olukord, kus olulised energiateenused ei ole kodumajapidamistele kättesaadavad. Kuna 2018. aastal ei olnud ligi 34 miljonil eurooplasel võimalik oma kodu piisavalt soojana hoida, ⁽²⁾ on energiaostuvõimetus ELi jaoks suur probleem.
- (2) Nagu kaasseadusandjad on tunnistanud, on vajalik kütmine, jahutamine, valgustus ja elektrienergia seadmetega töötamiseks põhilised teenused, millega tagatakse inimestele korralik elustandard ja tervis. Energiateenuste kättesaadavus on sotsiaalse kaasatuse jaoks väga oluline. Seega võib energiaostuvõimetuse vastu võitlemine tuua mitmesugust kasu, sealhulgas alandada kulutusi tervishoiule, vähendada õhusaastet (vahetades välja sobimatud kütteallikad), suurendada mugavust ja heaolu ning kodumajapidamiste eelarvet. Kokkuvõttes suurendaks sellest saadav kasu otseselt majanduskasvu ja jõukust Euroopa Liidus.
- (3) Euroopa sotsiaalõiguste sambas, mille Euroopa Parlament, nõukogu ja komisjon kuulutasid ühiselt välja 17. novembril 2017, on energiat nimetatud nende oluliste teenuste hulgas, mis peaks olema igaühele kättesaadavad. Selliste teenuste kättesaadavust toetatakse nende inimeste puhul, kes seda vajavad ⁽³⁾.
- (4) Õiglane üleminek kliimaneutraalsele liidule aastaks 2050 on kesksel kohal Euroopa rohelises kokkuleppes, mille kohta komisjon tegi ettepaneku 2019. aasta detsembris ⁽⁴⁾. Rohelise kokkuleppe keskmeks on renoveerimislaine ⁽⁵⁾ – oluline algatus, mille eesmärk on edendada eraomanduses olevate ja ühiskondlike hoonete struktuurset renoveerimist, et vähendada heiteid, toetada majanduse taastamist ja tegelda energiaostuvõimetuse probleemiga. Selline struktuurne renoveerimine aitab suurendada ELi jõupingutusi kliimamuutuste leevendamisel. Seetõttu peetakse oluliseks, et renoveerimislaine ja käesolev soovitus võetaks vastu koos, et need vastastikku tugevdaksid üleskutseid energiaostuvõimetuse ja halvimate tõhususnäitajatega hoonete probleemidega tegelemiseks.

⁽¹⁾ ELT L 158, 14.6.2019, lk 125.

⁽²⁾ 2018. aasta andmed. Eurostat, SILC [ilc_mdcs01]

⁽³⁾ Euroopa sotsiaalõiguste sammas, 20. põhimõte „Juurdepäas olulistele teenustele“. https://ec.europa.eu/commission/priorities/deeper-and-fairer-economic-and-monetary-union/european-pillar-social-rights/european-pillar-social-rights-20-principles_et

⁽⁴⁾ COM(2019) 640 final – Komisjoni teatis „Euroopa roheline kokkulepe“.

⁽⁵⁾ Komisjoni teatis Euroopa Parlamendile, nõukogule, Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomiteele ning Regioonide Komiteele „Euroopa renoveerimislaine – keskkonnahoidlikumad hooned, uued töökohad, parem elujärg“, (COM(2020)662 final).

- (5) Energiaostuvõimetus on võtmekohal seadusandlikus paketis „Puhas energia kõikidele eurooplastele“, mille eesmärk on hõlbustada õiglast energiasüsteemi ümberkujundamist. Vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusele (EL) 2018/1999 ⁽⁶⁾ (edapidi „juhtimist käsitlev määrus“) ja uuesti sõnastatud elektrienergiadirektiivile peab komisjon esitama soovituslikud suunised asjakohaste energiaostuvõimetuse mõõtmise näitajate kohta ⁽⁷⁾ ja mõiste „määramisväärtus arv energiaostuvõimetuid kodumajapidamisi“ ⁽⁸⁾ määratlemiseks. Energiaostuvõimetuse standardmääratlust ei ole olemas ja seetõttu on jäetud liikmesriikidele õigus töötada välja oma kriteeriumid vastavalt riigi olukorrale. Hiljuti vastu võetud õigusaktide paketis pakutakse siiski kasulikke üldpõhimõtteid ja antakse ülevaade energiaostuvõimetuse võimalikest põhjustest ja tagajärgedest. Samuti rõhutatakse selles, kui olulised on probleemi lahendamiseks poliitikameetmed, eelkõige need, mis on seotud riikide energia- ja kliimakavadega ning pikaajaliste renoveerimisstrateegiatega ⁽⁹⁾.
- (6) Liikmesriigid peavad oma riiklikus energia- ja kliimakavas hindama energiaostuvõimetute kodumajapidamiste arvu. Kui liikmesriik leiab, et tal on määramisväärtus arv energiaostuvõimetuid kodumajapidamisi, lisab ta oma kavas riikliku eesmärgi ning energiaostuvõimetuse vähendamise poliitika põhimõtted ja meetmed. Energialiidu olukorda käsitleva viienda aruande raames on komisjon avaldanud iga liikmesriigi kohta komisjoni talituste töödokumendi individuaalse hinnanguga lõpliku riikliku energia- ja kliimakava kohta. Nendes talituste töödokumentides hinnatakse ka seda, kuidas lõplikes kavades on arvesse võetud komisjoni 2019. aasta soovitusi, sealhulgas seoses energiaostuvõimetusega, ning need sisaldavad suuniseid riikliku energia- ja kliimakava rakendamiseks.
- (7) Uuesti sõnastatud elektriidirektiivis nõutakse, et liikmesriigid võtaksid asjakohaseid meetmeid energiaostuvõimetuse probleemi lahendamiseks kõikjal, kus see on kindlaks tehtud, sealhulgas meetmeid, mis käsitlevad vaesust laiemalt. Liikmesriigid peavad kaitsma ka kaitsetuid tarbijaid, eelkõige neid, kes asuvad äärealadel. Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv 2009/73/EÜ ⁽¹⁰⁾ sisaldab samalaadseid sätteid.
- (8) Oluline uuendus uues õigusraamistikus on see, et arvesse tuleb võtta energiaostuvõimetute kodumajapidamiste arvu. Uuesti sõnastatud elektriidirektiivi artiklis 29 osutatakse liikmesriikide kohustusele hinnata energiaostuvõimetute kodumajapidamiste arvu ning sätestatakse, et nad peavad määrama kindlaks ja avaldama selle hinnangu aluseks olevad kriteeriumid. Kui selliseid majapidamisi on palju, peavad liikmesriigid lisama oma riiklikku energia- ja kliimakavasse energiaostuvõimetuse vähendamise soovitusliku eesmärgi, esitama ajakava ja tooma välja asjakohased poliitikameetmed. Seejärel peavad nad kooskõlas energialiidu ja kliimameetmete juhtimist käsitleva määrusega andma komisjonile aru kõigist edusammudest, mida on tehtud energiaostuvõimetute kodumajapidamiste arvu vähendamisel.
- (9) Energiatõhususe Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivis 2012/27/EL, ⁽¹¹⁾ mida on muudetud direktiiviga (EL) 2018/2002, ⁽¹²⁾ on nõutud, et liikmesriigid võtaksid oma energiatõhususkohustuste raames arvesse vajadust vähendada energiaostuvõimetust. Artikli 7 lõikes 11 nõutakse asjakohases ulatuses, et osa energiatõhususmeetmetest rakendataks prioriteedina kaitsetutes kodumajapidamistes, sealhulgas energiaostuvõimetutes kodumajapidamistes ⁽¹³⁾. Energialiidu ja kliimameetmete juhtimist käsitlev määrus sisaldab ka samalaadseid kohustusi.

⁽⁶⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 11. detsembri 2018. aasta määrus (EL) 2018/1999, milles käsitletakse energialiidu ja kliimameetmete juhtimist ning millega muudetakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusi (EÜ) nr 663/2009 ja (EÜ) nr 715/2009, Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiive 94/22/EÜ, 98/70/EÜ, 2009/31/EÜ, 2009/73/EÜ, 2010/31/EL, 2012/27/EL ja 2013/30/EL ning nõukogu direktiive 2009/119/EÜ ja (EL) 2015/652 ning tunnistatakse kehtetuks Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EL) nr 525/2013 (ELT L 328, 21.12.2018, lk 1).

⁽⁷⁾ Määruse (EL) 2018/1999 artikli 3 lõike 3 punkt d.

⁽⁸⁾ Direktiivi (EL) 2019/944 artikkel 29.

⁽⁹⁾ Vastavalt hoonete energiatõhususe Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2010/31/EL (ELT L 153, 18.6.2010, lk 13) (muudetud direktiiviga (EL) 2018/844 (ELT L 156, 19.6.2018, lk 75)) artiklile 2a.

⁽¹⁰⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 13. juuli 2009. aasta direktiiv 2009/73/EÜ, mis käsitleb maagaasi siseturu ühiseeskirju ning millega tunnistatakse kehtetuks direktiiv 2003/55/EÜ (ELT L 211, 14.8.2009, lk 94).

⁽¹¹⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 25. oktoobri 2012. aasta direktiiv 2012/27/EL, milles käsitletakse energiatõhusust, muudetakse direktiive 2009/125/EÜ ja 2010/30/EL ning tunnistatakse kehtetuks direktiivid 2004/8/EÜ ja 2006/32/EÜ (ELT L 315, 14.11.2012, lk 1).

⁽¹²⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 11. detsembri 2018. aasta direktiiv (EL) 2018/2002, millega muudetakse direktiivi 2012/27/EL, milles käsitletakse energiatõhusust (ELT L 328, 21.12.2018, lk 210).

⁽¹³⁾ See põhineb direktiivist 2012/27/EL tulenevatel kehtivatel kohustustel. Vt ka muudetud energiatõhususe direktiivist tuleneva energiasäästukohustuse ülevõtmist käsitleva komisjoni soovitus (C(2019) 6621 final) lisa.

- (10) Hoonete energiatõhususe muudetud direktiivi (EL) 2018/844 kohaselt peavad liikmesriigid osana oma pikaajalisest renoveerimisstrateegiast sätestama asjakohased siseriiklikud energiasuvõimetuse leevendamise meetmed, et toetada nii avaliku kui ka erasektori elamute ja mitteeluhoonete renoveerimist kogu riigis ⁽¹⁴⁾.
- (11) ELi õigusraamistik sisaldab ka kaitsemeetmeid, millega tagatakse, et energiasuvõimetuse vähendamiseks võetud meetmed ei takista turu avamist ega toimimist. Sujuvalt toimivad jaeturud on õiglase ülemineku jaoks hädavajalikud. Need kaitsemeetmed on sätestatud uuesti sõnastatud elektridirektiivi artiklis 28 ja neid rakendatakse peamiselt selle artikli 5 lõike 5 abil.
- (12) Uuesti sõnastatud elektridirektiivi artikliga 27 tugevdatakse seda põhimõtet, nõudes liikmesriikidelt, et kõikidele kodutarbijatele ja, kui liikmesriigid seda vajalikuks peavad, väikeettevõtjatele osutataks universaalse teenuse, mis tähendab, et neil on õigus saada oma territooriumil kindlaksmääratud mahu elektritarbeid mõistliku, hõlpsasti ja selgelt võrreldava, läbipaistva ja mittediskrimineeriva hinnaga. Universaalse teenuse osutamise tagamiseks võivad liikmesriigid kindlaks määrata viimasena vastutava tarnija.
- (13) Uuesti sõnastatud elektridirektiivi põhjenduse 59 kohaselt tuleneb energiasuvõimetuse väikesest sissetulekust, suurtest energiakuludest ja elamute vähesest energiatõhususest. Energiaturu hindade kõikumise ja vähesest energiatõhususe mõju, eelkõige hoonete energiatõhususe osas, koos mitmesuguste sotsiaalmajanduslike teguritega, mis on seotud üldise vaesusega ja eluaseme kasutamise süsteemidest tulenevate probleemidega, muudab küsimuse käsitlemise keeruliseks.
- (14) 2018. aastal ei suutnud 6,8 % ELi kodumajapidamistest (30,3 miljonit inimest ⁽¹⁵⁾) õigel ajal tasuda kommunaalteenuste arveid, sealhulgas energiaarveid, ning seega oli oht, et nende varustamine katkeb. 7,3 % ELi elanikkonnast (37,4 miljonit inimest) pidi oma kodudes leppima ebamugava toatemperatuuriga.
- (15) Covid-19 kriis on toonud esile pakilise vajaduse tegelda energiasuvõimetusega, kui tahame luua sotsiaalse Euroopa, mis rahuldab kõigi elanike vajadused. Energiasuvõimetuse tase liikmesriikides on tõusnud tähelepanu keskmesse, sest üha rohkem eurooplasi ei saa endale lubada hädavajalikku energiat, eelkõige kasvava tööpuuduse tõttu. Seda arvesse võttes on äärmiselt tähtis saavutada Euroopa roheline kokkuleppe vahe-eesmärgid, hoolimata praegustest enneolematutest häiretest Euroopa majanduses.
- (16) Komisjon esitas taastepaketi „Next Generation EU“, ⁽¹⁶⁾ et anda kätte suund, kuidas ehitada järgmise põlvkonna jaoks kestlikum, vastupidavam ja õiglasem Euroopa. Euroopa taastekavades tuleb juhinduda keskkonnasäästlikkuse, solidaarsuse, ühtekuuluvuse ja lähenemise põhimõtetest ning kohustusest mitte jätta kõrvale ühtegi liikmesriiki, piirkonda ega üksikisikut. „Next Generation EU“ kinnitab renoveerimislaine rolli keskkonnanahuldliku majanduse taastamise ühe peamise meetmena.
- (17) Riiklikud pikaajalised renoveerimisstrateegiad ja muud vahendid, mis on kavandatud 2030. ja 2050. aasta energiatõhususeesmärkide saavutamiseks, tuleks suunata energiasuvõimetuse kodumajapidamiste kaitsmisele ja kaitsetute energiatarbijate võimestamisele, aidates inimestel säästa raha energiaarvetelt, tagades tervislikumad elamistingimused ja vähendades energiasuvõimetust.
- (18) Enim kaitset vajavate kodumajapidamiste ja enim renoveerimist vajavate eluruumide kindlakstegemine aitab suunata ja paremini juhtida siseriiklikku sekkumist ning tänu selle saavutada tarbijate jaoks praktilisi tulemusi, suurendada energiatõhusust ja minimeerida mis tahes moonutusi energia siseturu toimimises.

⁽¹⁴⁾ See tugineb energiatõhususe direktiivi 2012/27/EL artikli 4 kohastele kehtivatele kohustustele, mis on üle viidud hoonete energiatõhususe direktiivi ja mida on karmistatud seoses vajadusega tegeleda energiasuvõimetusega. Direktiivi (EL) 2018/844 põhjenduses 11 on täpsustatud, et energiasuvõimetuse leevendamise vajadust tuleks võtta arvesse kooskõlas liikmesriikides kindlaks määratud kriteeriumidega. Põhjenduses on lisaks ka täpsustatud, et renoveerimisstrateegias energiasuvõimetuse leevendamisele kaasa aitavate siseriiklike meetmete kehtestamisel on liikmesriikidel õigus kindlaks määrata, mida nad peavad asjakohasteks meetmeteks.

⁽¹⁵⁾ 1. jaanuari 2018. aasta seisuga oli EL 27s hinnanguliselt 446 miljonit elanikku: http://ec.europa.eu/eurostat/statistics-explained/index.php/Population_and_population_change_statistics

⁽¹⁶⁾ Komisjoni teatis Euroopa Parlamendile, Euroopa Ülemkogule, Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomiteele ning Regioonide Komiteele „Euroopa võimalus: parandame vead ja teeme ettevalmistusi järgmise põlvkonna jaoks“, 27. mai 2020.

- (19) Käesoleva soovitus esitamise ja kaasnevas komisjoni talituste töödokumendis energiaostuvõimetust käsitlevate komisjoni suuniste liikmesriikidele kättesaadavaks tegemisega täidab komisjon eespool nimetatud kohustuse ja aitab liikmesriikidel võtta üle energiaostuvõimetust käsitlevad uued sätted. Komisjon annab teavet ka kujunemisjärgus heade tavade kohta ⁽¹⁷⁾.
- (20) Mis tahes määratluse puhul on peamine probleem see, kuidas saada usaldusväärseid arvandeid. ELi tasandil on välja töötatud statistiliste näitajate kogum, millega mõeldakse energiaostuvõimetuse ja selle tagajärgede tõenäolisi põhjuseid. Need on koondnäitajad. Kuna energiaostuvõimetuse on mitmemõõtmeline nähtus, ei saa ükski näitaja täielikult kajastada kõiki selle aspekte.
- (21) Euroopa tasandil on välja töötatud koondnäitajad, mis on loetletud käesoleva soovitusel lisas. Need Euroopa Liidu Statistikaametis (EUROSTAT) ja Euroopa energiaostuvõimetuse vaatluskeskuses (EPOV) välja töötatud näitajad, mis on tuletatud ELi ühtlustatud andmekogudest, võimaldavad jälgida olukorda kogu ELis, teha kindlaks riikide eripära ning edendada tõhusamat vastastikust õppimist ja parimate tavade vahetamist. Riikide näitajad võivad neid täiendada ja vajaduse korral energiaostuvõimetuse kindlakstegemist täpsustada.
- (22) See nõuab asjaomaste pädevate asutuste tihedat koostööd ning eelkõige nõuetekohaselt koordineeritud jõupingutusi piirkonna ja kohaliku omavalitsuse tasandil, nii et ELi või riigi tasandi näitajatel põhinev mis tahes analüüs oleks igakülgne ja seda täiendaks alt-üles-lähenemisviis. Kohalikel ja piirkondade omavalitsustel on head võimalused teha kindlaks peamised raha- ja sotsiaalprobleemid, millega seisavad silmitsi energiaostuvõimetuse kodumajapidamised, ning täita olulist rolli sellise rohepöörde kavandamisel ja rakendamisel, mis on õiglane, kaasav ja kestlik kõigi Euroopa elanike jaoks.
- (23) Komisjon toetab jätkuvalt heade tavade jagamist liikmesriikide vahel nii koostöös sotsiaalkaitsekomiteega kui ka muul viisil. Kasutusele saab võtta ELi rahastamisprogrammid, sealhulgas ühtekuuluvuspoliitika, tehnilise toetuse vahendi ja muud toetusvormid, et lahendada väljaselgitatud probleeme eri kanalite, sealhulgas Euroopa energiaostuvõimetuse vaatluskeskuse ja linnapeade pakti algatuse raames loodud platvormide kaudu.
- (24) Neljandas Euroopa Komisjoni aruandes energiahindade ja -kulude kohta käsitletakse ka energiaostuvõimetuse inimeste ja kaitsetute tarbijate eriolukorda ⁽¹⁸⁾. Komisjon pöörab erilist tähelepanu ka sellele, kuidas liikmesriigid rakendavad uuesti sõnastatud elektridirektiivi artiklit 5, mis võimaldab riiklikku sekkumist energiaostuvõimetusele ja kaitsetute tarbijatele elektri tarnimise hinnakujunduses,

SOOVITAB LIIKMESRIIKIDEL:

1. Töötada välja süsteemne lähenemisviis energiaturgude liberaliseerimisele, et jagada saadavat kasu kõigi ühiskonnarühmadega, eelkõige enim abi vajavatega.
2. Võtta arvesse lisatud komisjoni talituste töödokumenti, milles on esitatud suunised energiaostuvõimetuse näitajate kohta ning määratluse „märkimisväärne arv energiaostuvõimetuid kodumajapidamisi“ kohta. Oluline on, et liikmesriigid kasutaksid komisjoni suuniseid oma kehtivate riikliku energia- ja kliimakava rakendamisel ja ajakohastamisel kooskõlas määruse (EL) 2018/1999 (milles käsitletakse energialiidu ja kliimameetmete juhtimist) artikliga 14.
3. Kasutada energiaostuvõimetuse hindamisel lisas esitatud näitajaid.
4. Töötada energia- ja sotsiaalpoliitika raames välja integreeritud poliitilised lahendused kooskõlas uuesti sõnastatud elektridirektiivi põhjendusega 60. Need peaksid hõlmama sotsiaalpoliitilisi ja energiatõhususe suurendamise meetmeid, mis üksteist tugevdavad, eelkõige elamumajanduses.

⁽¹⁷⁾ Direktiivi (EL) 2019/944 põhjenduses 59 on sätestatud, et komisjon peaks aktiivselt toetama kõnealuse direktiivi energiaostuvõimetust käsitlevate sätete rakendamist, hõlbustades heade tavade vahetamist liikmesriikide vahel.

⁽¹⁸⁾ Komisjoni aruanne Euroopa Parlamendile, nõukogule, Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomiteele ning Regioonide Komiteele energiahindade ja -kulude kohta Euroopas (COM(2020)951) ning sellele lisatud komisjoni talituste töödokument (SWD(2020)951).

5. Hinnata energiasüsteemi ümberkujundamise jaotuslikku mõju, eelkõige energiatõhususe meetmeid riigi kontekstis, ning määrata kindlaks ja rakendada poliitikavahendid, millega lahendatakse seonduvaid probleeme. Kooskõlas liikmesriikide pikaajaliste renoveerimisstrateegiatega tuleks asjakohast tähelepanu pöörata energiatõhusatesse eluasemetesse investeerimise takistustele ja enim renoveerimist vajavate eluasemete eripärale.
6. Töötada kõik energiaostuvõimetuse vastu võitlemise poliitikameetmed välja nii, et tuginetakse sisukatele ja arusaadavatele üldsuse kaasamise protsessidele ja sidusrühmade laialdasele osalemisele.
7. Töötada välja energiaostuvõimetuse vastu võitlemise meetmed, mis tuginevad tihedale koostööle kõigi haldustasandite vahel, võimaldades eelkõige tihedat koostööd ühelt poolt piirkondade ja kohalike omavalitsuste ning teiselt poolt kodanikuühiskonna organisatsioonide ja erasektori üksuste vahel.
8. Kasutada täielikult ära potentsiaali kasutada liidu rahalisi vahendeid ja programme, sealhulgas ühtekuuluvuspoliitikat, et võidelda energiaostuvõimetuse vastu, analüüsides energiasüsteemi ümberkujundamise projektide jaotuslikku mõju ja seades esikohale kaitsetutele rühmadele suunatud meetmed, et tagada juurdepääs toetusele.
9. Suunata avaliku sektori vahendid, eelkõige toetused, vähese sissetulekuga kodumajapidamistele nendes toetusesaajate kategooriates, kellel on väga piiratud ressursid ja keeruline saada kommerts-laene. Uurida energiateenuse ettevõtjate ja energiatõhususlepingute rolli energiaostuvõimetute kodumajapidamiste renoveerimiseks selliste rahastamislahenduste pakkumisel, mis võimaldavad kaitsetutel kodumajapidamistel tulla toime suurte algkuludega.

Brüssel, 14. oktoober 2020

Komisjoni nimel
komisjoni liige
Kadri SIMSON

LISA

ENERGIAOSTUVÕIMETUSE NÄITAJAD

Allpool esitatud näitajad on kättesaadavad Euroopa Liidu Statistikaameti ja Euroopa energiaostuvõimetuse jälgimiskeskuse kaudu, et liikmesriigid saaksid riikliku energiaostuvõimetuse taseme hindamisel neid arvesse võtta.

Liikmesriikide abistamiseks annab komisjon suuniseid nende ELi tasandil välja töötatud näitajate tõlgendamiseks, et paremini kvantifitseerida mõistet „energiaostuvõimetute kodumajapidamiste arv“, mis on kindlaks määratud energiaostuvõimetuse siseriiklikes määratlustes ⁽¹⁾.

Liikmesriigid võivad täiendavalt eristada mõningaid punktides 1 ja 2 loetletud näitajaid, et põhjalikumalt analüüsida energiaostuvõimetuse võimalikke põhjuseid riigis.

Näitajad võib jagada nelja rühma:

- a) *näitajad, mis võrdlevad energiakulutusi sissetulekuga*: nende abil mõõdetakse energiaostuvõimetust, võrreldes kodumajapidamiste energiakulutusi tulunäitajaga (nt selliste kodumajapidamiste protsent või arv, mis kulutavad rohkem kui teatava osa oma kasutatavast tulust kodustele energiateenustele).
- b) *enesehindamisel põhinevad näitajad*: kodumajapidamistelt küsitakse otse, mil määral nad suudavad endale energiat lubada (nt võimalus hoida kodu talvel piisavalt soe ja suvel piisavalt jahe).
- c) *otsesel mõõtmisel põhinevad näitajad*: nende näitajatega mõõdetakse füüsilisi muutujaid, et määrata kindlaks energiateenuste piisavus (nt toatemperatuur).
- d) *kaudsed näitajad*: nendega mõõdetakse energiaostuvõimetust seotud tegurite kaudu, nagu kommunaalteenuste arvete võlgnevused, lahtiühendamiste arv ja eluaseme kvaliteet.

1. Energiateenuste taskukohasusele keskenduvad näitajad

- Selliste vaesusriskis elanike osakaal (alla 60 % riigi mediaan-ekvivalentnetosissetulekust), kes ei suuda hoida oma kodu piisavalt soojana, tuginedes küsimusele „Kas saate endale lubada piisavalt sooja kodu?“ (Eurostat, SILC [ilc_mdcs01])
- Sellise elanike osakaal koguelanikkonnast, kes ei suuda hoida oma kodu piisavalt soojana, tuginedes küsimusele „Kas saate endale lubada piisavalt sooja kodu?“ (Eurostat, SILC [ilc_mdcs01])
- Kommunaalmaksete võlgnevused: selliste vaesusriskis elanike osakaal (alla 60 % riigi mediaan-ekvivalentnetosissetulekust), kellel on kommunaalmaksete võlgnevused (Eurostat, SILC, [ilc_mdcs07])
- Kommunaalmaksete võlgnevused: selliste elanike osakaal, kellel on kommunaalmaksete võlgnevused (Eurostat, SILC, [ilc_mdcs07])
- Kulutused elektrile, gaasile ja muudele kütustele osakaaluna kodumajapidamise kogukuludest
- Selliste kodumajapidamiste osakaal, kelle energiakulutuste osakaal sissetulekust on rohkem kui kaks korda suurem riigi mediaanist (allikas: Eurostat, kodumajapidamiste eelarveuuringud, 2015)
- Selliste kodumajapidamiste osakaal, kelle absoluutsed energiakulutused on alla poole riigi mediaanist. (Eurostat, kodumajapidamiste eelarveuuringud, 2015)

2. Lisanäitajad

- Kodutarbijate elektrihinnad – keskmine tarbimisvahemik (Eurostat, [nrg_pc_204])
- Kodutarbijate gaasihinnad – keskmine tarbimisvahemik (Eurostat, [nrg_pc_202])
- Kodutarbijate gaasihinnad, madalaim tarbimisvahemik (Eurostat, [nrg_pc_202])

⁽¹⁾ SWD(2020)960 „Energiaostuvõimetust käsitlevad ELi suunised“

- Selliste vaesusriskis elanike osakaal (alla 60 % riigi mediaan-ekvivalentnetosissetulekust), kelle eluase sajab läbi, on niiske või mädaneb (Eurostat, SILC, [ilc_mdho01])
 - Selliste elanike osakaal koguelanikkonnast, kelle eluase sajab läbi, on niiske või mädaneb (Eurostat SILC, [TESSI292])
 - Energia lõpptarbimine ruutmeetri kohta elamusektoris, kliimaga korrigeeritud (Odyssee-MURE projekti andmebaas)
-

ISSN 1977-0650 (elektroniline väljaanne)

ISSN 1725-5082 (paberväljaanne)